

najumazanejših kupčij z nekim madžarskim verižnikom in potepuhom. Ta «sodnik» ima tudi najhujši zlorabe svoje oblasti na vesti. V preiskovalnem zaporu je imel nekoga kmeta iz Vrbasa in ker je hotel kupiti po ceni hišo za svojo trgovino, stopi kratkomalo k jetniku v zapor ter mu pravi, naj hišo proda, če hoče, da bo njegova stvar pri razpravi dobro in milo izpadla. Tudi sekvestre je ta «sodnik» nastavljal in odpravljala, če se mu je dobro plačalo.

Njemu podoben je državni pravnik iz Pančeve Bogdan Milašinovič. Obdolžen je: 1. da je uporabljal kaznjence za dela v svoji hiši, 2. da je uporabljal kaznjence za nakupovanje pšenice, s katero je delal kupčije, 3. je od časa do časa izpuščal na več let obsojene kaznjence na svobodo, da so po domačih vseh zanj kupovali pšenico, za kar jih je plačeval tudi provizijo, 4. je dal od kaznjencev zase in svoje prijatelje izdelovati pohištvo, vsega za 20 sob. — Takih prikaznih bi se dalo naštetiti še več, pa bodi dovolj.

Kako so prišli taki ljudje na tako visoka in odgovorna mesta? — Po potrebi vladne politike kot priganjači vladnih strank. Tega je rabil radikalni, onega demokratski prvak in spravil ga je v službo, da dela za njegovo stranko in če je tudi zvedel, da ima to ali ono na vesti in če se je njegov varovanec razkrinkal kot še tak lopov, mirno se je šlo preko tega na dnevnih redov nadaljnje strankarske korupcije, češ: Kaj hočete! Razbojnički, pa saj jih je dosti!

Za naše časopisje.

Ne zastonj se je že neštetokrat povdarjalo in dan za dnevom se vsakdo lahko prepriča, da je časopisje, ne sedma, marveč prva velesila na svetu. Boj proti časopisu, namreč proti slabemu časopisu, je mogoče uspešno bojevati zopet samo s časopisjem.

Nastaja pa vprašanje: ali je tudi potreben ta boj? In še kako potreben! Kdor misli, da more živeti, napredovati in se razvijati v človeški družbi brez časopisa, tega bodo kmalu izkušnje izučile, da je taka trditev za katerikoli stan napačna. Komur ni svetovati, mu tudi ni pomagati. V časopisu dandanes človek najde ne samo, da napase svojo radovednost na novicah iz svojega kraja, iz ožje in širše njegove domovine ter iz življenja po širokem svetu, marveč mu tudi daje in spopoljuje izobrazbo, bistri um in razvija duševno obzorje. Čim širi pa ima človek razgled, tem dalje vidi in tem dalje si želi. S tem čitatelj dobiva vedno nove podobe, ki ga priganjajo k vedno večji vztrajnosti in s tem k uspehom. Tako postaja čitanje potreba, kakor vsakdanji kruh. Brez kruha pa nikdo ne more živeti, tako tudi človek, ki čitanje zanemarja, sčasoma popolnoma otopi. Že pri pisavi lahko vsakdo opaža, ako nima vsak dan peres v aroki, da mu postane roka nekako lesena in s časoma le s težavo slika črko za črko, da napiše besedo. Kdor pa dnevno piše, temu teče pero po papirju, kakor namazano. To je pač vaja in navada.

In kar je glavno, pri stalnem čitanju človek dobije tudi sposobnost razločevati ne samo lepoto izražanja, ampak tudi vrednost vsebine tega, kar čita. Vzemite na primer v roke »Kmetijski list«. Kdor je navajen na čitanje, ta bo že takoj pri prvih stavkih vrgel to samostojno, lažljivo cunjo v peč in je ne pogleda nikdar več.

Vsek čitatelj torej pridobi tudi zmožnost ločiti pleve od zrnja, ako pridno zasleduje časopis in — ako morebiti tudi vanj piše. V časopisu dandanes človek najde vse, karkoli potrebuje. Od pouka, kako se pregegajo podgane pa vse do najbolj učenih razprav o umetnosti, o modrosljivju, zdravstvu, politiki, itd. Itd. Danes se vjame v glavo eno zrno, jutri morda že dvoje zrn in tako naprej. Pregovor pa pravi: zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača. Kar pa človek umstveno pridobi, tega nikdar več ne izgubi.

Poglejte, kakšni reveži so srbski kmetje, ki po veliki večini ne znajo čitati. Ali je potem čudno, da nad njimi vlada par ljudi, ki niti Srbi niso. Nekateri, ki si listijo prvo besedo v Beogradu, so celo židovskega ali čiganskega rodu. Ti ljudje bi nas že zdavnaj vtoplili v žlici vode, ko bi ne znali čitati. Srbskega kmeta imajo čisto na kratkem. Vsak se nad njim lahko zadere in ga opehari.

Že iz tega se vidi, da je časopisje tudi velika obrambna moč, ki varuje posameznika in celo družbo

puščave in če so dovolj drzni in pogumni, tudi še globlje v puščavo —.

Veseli, zabavni so taki izleti in veselo, zgovorno se vrača družba nazaj na parnik —.

Pa ni vsakikrat, da se taki izleti končajo veselo in kratkočasno. Puščava, kraljestvo neuklonljivega, drznega beduina, ima svoj čar, — ima pa tudi svojo moč. In ta utegne biti preveč drznemu vsiljivecu usodna —.

Toda začnimo našo povest!

I.

Dne trinajstega februarja l. 1895 je odplul turistovski parnik »Kleopatra« iz Selala ob gornjem Nilu. Njegov cilj je bil Wadi Halfa, dvesto milij* ob Nilu navzgor, takrat zadnja postojanka Angležev v gornjem Egiptu.

Zanimiva je pokrajina, skozi katero je nosila »Kleopatra« svoje maloštevilne popotnike. Nilova dolina je tod ozka, ponajveč eden kilometer, ponekod komaj par sto metrov, — ozek trak zelenja in plodovitosti sredi rjave, neplodne puščave. Trdo ob reki se dvigajo strmi

* 320 kilometrov.

pred izkoriščanjem in pred krivicami. Če pa časopisje brani, pa tudi napada in uveljavlja zahteve in pravice svojih čitateljev. Kdor torej hoče imeti uspeh, mora imeti list, ki ga zastopa in brani v javnosti. Zato imajo tudi največji malopridneži svoj list. V Parizu, na Francoskem, so imeli tudi tatovi (apaši) svoj list in morda ga imajo še sedaj. V njem so pisali vse tako, da so policijo za nos vodili ter obenem obveščali svojo tatinško družbo, kako mora postopati, da policija ne ujame tegata ali onega.

Zlasti pa so se vrgli na časopisje Judje in framazoni ter sploh brezverci. Vsi ti imajo po celem svetu na široko razpredeno mrežo časopisa. Ker imajo ti ljudje glavni svetovalni kapital v svojih rokah, zato jim je tudi lahko kupovati in z denarjem podpirati razne liste, ki potem pišejo tako, kakor to želijo kapitalisti, torej Judje in brezverci. Tudi pri nas je tako. Saj je »Jutro« nedavno samo priznalo, da je prejelo en milijon dvesto tisoč in več kron za vzdrževanje lista. Odkod sicer ni povedalo, kar pa tudi ni treba vedeti; to se itak ve že iz pisave tega izdajalskega, cetratističnega in protikatoliškega lista. »Jutro« je dobilo denar zato, da piše tako, kakor piše . . .

Zato pa moramo razločevati dobro časopisje od slabega. In katero je slabo časopisje? Vsekakor tisto, ki piše proti ljudstvu in sicer proti krščanskemu ljudstvu. Krščanskega časnikarja veže vest, da ničesar ne piše, kar bi škodovalo veri in na duši ali na telesu ljudstvu, katero braniti mu je sveta dolžnost. Krščansko časopisje je torej že po svojem stališču, utemeljeno v Kristovih načelih in v naukah sv. kat. Cerkve, dobro časopisje.

Ker pa protikatoliško časopisje, ki je protiversko tudi takrat, kadar tega ne pove naravnost, seje strup v človeško dušo in sicer kapljo za kapljo, da človek tega niti ne čuti, zato se je treba temu ubraniti. Da se pa temu strupu ubranimo, moramo vsi katoličani (in to je naša sveta dolžnost) svariti naše sosede, znance in prijatelje, naj ne čitajo in ne naročajo nobenega protikrščanskega lista. Odkod izvira vsa dandanašnja verska mlačnost in vse to zlo na svetu, če ne iz slabega časopisja!

Za obstoj slabega časopisa ne skrbe samo tisti, ki ga vzdržujejo s podporami in podkupinami, ampak tudi tisti slabi kristjani, ki take liste čitajo in naročajo. Ako prihaja dnevno recimo med stotisoč slovenskih volilcev petdeset tisoč iztisov slabega časopisa, tudi najboljši verniki izgubijo odporno moč proti razširjanju se slabi časnikarski kugi. Čim ta slab list z lažjo in z zavijanjem prave resnice vseje v naše duše najmanjši dvom, je s tem že veliko pridobil. Tak dvom potem grize in razjeda sam naprej in dvrši, kar je to slab časopisje načelo.

Sedaj se približuje zopet čas, ko je treba obnoviti naročino in podpreti Katoliško časopisje v težkem boju, ki ga bije dan na dan. Judje, brezverci, framazoni in tem enaka kapitalistična družba nas gotovo ne podpira, vrla pa tudi ne. Kako naj torej vzdržujemo svoje liste proti navalu nasprotniških listov v današnjih draginji, ko stane skoraj papir več, kakor pa naročnina? Treba je, da takoj razvijemo najživahnejšo agitacijo od hiše do hiše in da pridobimo katoliškemu časopisu čimveč naročnikov in podpornikov. Geslo naše bodi: Ven z brezverskim časopisjem iz krščanskih družin in v vsako hišo katoliško časopisje!

Denar ljudstva proti ljudstvu.

Za zaščito samostojnih poslancev na shodih, kamor vlada pošilja glavarje, politične komisarje in orožnike, je izdala vlada velike svote. Mnogo je šlo tudi za to, da so poslali tudi na vse naše shode zadnje mesece vladne zastopnike in često tudi orožnike, ker so politični uradniki menda v svoji bojazljivosti trepetali pred našim ljudstvom. Kako rizvemo iz zanesljivega vira, je gospod pokrajinski namestnik Hribar potrošil za vse v to določene denarje in se je nujno obrnil v Beograd po več denarja. Pisal je tudi svojemu hratcu Pucelju, naj hitro preskrbi nove svote, ker sicer samostojnežem ne bo mogel v zaščito več dati komisarjev in orožnikov.

bregovi, skalnate razrite stene in onstran njih se širi divja, mrtva, peščena ravenna, — libijska puščava.

Kamor pogledaš po bregovih, povsod srečavajo twojo oko sledovi izumrlih rodov, sledovi pokopane kulture. Grobovi, izdolbeni v skalne stene, ki sprej opazujejo iz svojih temnih vhodov, piramide, majhne in velike, se dvigajo vrhu skal in gričev proti modremu nebnu. In tu pa tam zagledaš zapuščeno mesto, hiše, zidovje, stebrovje, in solnce sije skozi udrta okna. Bädecker, »vodnik« po Egiptu in njegovih zanimivostih, neizogibna knjiga-spremljevalka za vsakogar, ki potuje, ti pove, da so to nekdanje egiptanske naselbine, — ali pa rimljanske ali kakega drugega naroda, včasi pa vobče ne ve ničesar povedati.

Začuden se poprašuješ, čemu so se naseljevali ljudje v tej zapuščeni dvijini, kjer ničesar ne raste, kjer ni od česa živeti, in neverjetno se ti zdi, da so to le trdnave, ki so jih davni rodovi pozidali in oborožili, da so branile bogate pokrajine spodnjega Nila pred vpadi ropažljivih, bojevitih narodov divjega juga. Pa naj si so bile trdnave ali pa bogata mesta, — prazne, razdrte in zapuščene stoje sedaj tu gori razvaline in gledajo nemo in osorno na vsiljive tujce-popotnike, ki pol sede pol leže leno in mamarno počivajo v udobnih

Davkoplačevalci! Ali vidite, kako se razmétavajo tisoči in tisoči, da se zaščiti one, ki so vas politično ogoljali in opeharili ter zasužnili centralizmu!

Iz poglavja o narodnem gospodarstvu.

Nekj o mesnih cenah v Zagrebu.

Trgovci z živim blagom iz naše države in inozemstva, ki prihajajo po svojih opravkih v Zagreb, se zelo upravičeno čudijo našim pretiranim in daleč previškim mesnim cenam. Kot merilo za neupravičenost naših mestnih cen na trgu bi morale služiti one cene, ki se plačujejo v inozemstvu za meso govede, ki je bila iz Hrvatske. V klavnici v Trstu so prodajali te dni pravovrstno govedino od volov, ki so prišli iz Hrvatske, po 6 lir 1 kg. Te dni je bila italijanska lira po 12 K, kar bi zneslo 72 K 1 kg. Treba pa pri tem pribiti, da lahko odbijemo pri vsakem kilogramu 2 lir kot strošek za odpremo govede iz Zagreba v Trst in stane torej 1 kg govejega mesa samo 48 K. V Zagrebu in tudi v Sloveniji pa stane 1 kg pravovrstnega volovskega mesa 68 K, kar znači, da je pri nas meso za 18 K ali za 30 odstotkov dražje, nego v Trstu od naše govede.

Za Trst kupujejo živo blago živilski prekupci večinoma na pokrajinskih sejmih, kjer je živila dražja, nego v Zagrebu, pa kupujejo tudi na zagrebškem trgu in meso je v Trstu cenejše, nego v Zagrebu. Iz ravnikar povedanega je razvidno, kako brezvestni mesarji izrabljajo uboge konsumente, pa tudi kmete živilorejce, od katerih kupujejo živilo dokaj po ceni. Kakor smo že zadnjič priporočali v našem listu, da naj kmetje sami kolijo svojo živilo in razprodajajo potem meso na drobno, tako ponavljamo ta poziv tudi danes. Ako bodo kmetje sami klali in prodajali meso, boste imeli kmet-producent dobiček, ubogi konsument pa bo prisredanji draginji lahko jedel cenejše, pa dobro meso.

Iz žitnega trga.

Vsled nazadovanja naše valute je bilo opaziti zadnje dni večjo živahnost na zagrebškem žitnem trgu. Zelo veliko se je prodalo umeitno posušene koruze. Živahnost je bila tudi trgovina z moko. Glavne železniške postaje, ki pridejo v poštev za žitno trgovino, so: Zagreb, Sisak ter Brod na Savi in te so vse zaprte za tovorni promet in ravno to dejstvo dviga žitne cene. Konsumenti se vedno pričakujejo, da se bodo žitne cene znižale, a je malo izgleda za padec, posebno ne, ker namerava zopet železnica zvišati prevozne tarife. Uvoz moko in žita v Dalmacijo in Slovenijo je nekako prestal vsled porasta deviza in ker so se tudi žitne cene v inozemstvu dvignile. Osobito Slovenija bo vsled prevoznih potekov kmalu prisiljena, da bo morala kupovati žito doma. Ponudbe žita in moko so velike, ker so poljedelci končali svoja poljska dela, tudi pota in ceste so se posušile in kmetovalec lahko vozi svoje žito na trg. Konečno pa moramo omeniti, da se zaloge moko v naših velikih mlinih vedno bolj zmanjšujejo, nekaj večjih in velikih mlinov je ustavilo svoj obrat.

Zadnji teden so bile žitne cene na zagrebškem trgu slednje: pšenica se je prodajala po 1600 do 1630 K od postaje Bačka. Rž je brez prometa in trgovine in se giblje samo po imenu v cenah med 1800 do 1500/kron. Ječmen kupujejo samo za krmljenje in so ga plačevali po kakovosti po 1200 do 1400 K. Veliko je povpraševanje po ovsu, ki se giblje v cenah med 1000 do 1050 K. Koruza je za dobavni rok februar, marec ter april po 800 do 840 K. Stara ter umetno posušena koruza je brez prometa. Moko nularica je v Zagrebu po 25 do 25.50 K 1 kg. Cene moki so zelo različne pri načrtovani in iztovorni postaji in to zadi visokih železniških tarifov. Kakor učijo zadnje izkušnje, rabi en vagon moko, predno dospe do svojega cilja, po štiri tedne. Zadnje dni so zelo povpraševali po koružnih otrobil, a jih ni, ker so jih mleli do sedaj samo 2—3 mlin in tem so zaloge popolnoma pošle. Cena otrobom je 680—750 K od postaje. Fižol, oni pikasti ali šekasti, so plačevali po 14 do 17 K in še višje.

Za celo leto 1923 bo znašala naročnina za naš list za celo leto dinarjev 25.—, za pol leta dinarjev 12.50, za četrt leta dinarjev 6.50.

stolih na krovu »Kleopatre«, pijejo kavo, kadijo, s semejijo in pogovarjajo —.

Veselo, kratkočasno družbo je zbral slučaj na »Kleopatri«. Poznali so se — vsaj večina izmed njih — že iz Kaire in Assana, odkoder so skupno potovali po Nilu navzgor. Gedenjavca ni bilo med njimi. Na malem prostoru, kakršen je bil krov »Kleopatre«, pokvari ta sitnež in nadležne dobro voljo vsej družbi. Na sreč »Kleopatra« ni vozila te vrste tovora seboj.

Potek dogodkov nas bo poučil, kako zelo izpremeri usoda v par urah tudi najtrše značaje, ki pridejo po njene udarce, in nauči strahu Božjega in pobožnos tudi hladnega posvetnjaka in posmehljivca. Zato je mestu, da si nekoliko bliže ogledamo družbo izletnikov, ki je potovala na »Kleopatri« v Wadi Halfo.

Polkovnik Cochrane je bil umirovljen angleški častnik, pa se je še čutil žilavega in krepkega dovol da je uporabljal svoj čas in denar za potovanja po Maroku, po Tunisu in Egiptu. Vitke, krepke postave bil, zarjavel obraz in orlovske zapognjen nos je imel bistre, presunljive oči. Njegovo obnašanje je bilo vlijano, pa nekoliko rezko in odločno. Snažno, čedno je bil oblečen, brezhibno, — pravi gentleman od pete temen.

(Dalje prihodnjie.)

Vsi somišljeniki, na plan!

NA AGITACIJO ZA NAŠE LISTE!

Volitve za beograjsko skupščino so pred urmi. Najbrž jih imamo okrog Velike noči. Pri teh volitvah hočemo popolnoma poraziti demokrate, samostojne, pa tudi socijalne demokrate s komunisti vred. Zmagati mora na celi črti Slovenska ljudska stranka. Najboljše orožje pri volitvah pa je mogočno razširjeno, dobro časopisje. Zato pa Vas kličemo vse, ki ste naši pristaši in somišljeniki, na neumorno agitacijo za naše časopise. Obračamo se do vrlih katoliških mož in žen, do navdušenih mladeničev in zgornih deklet, do Orlov in Orlic, do članic Marijinih družb in Dekliških zvez, da stopite po celi Štajerski skupaj in napravite agitacijske odbore za katoliško časopisje. V vsaki župniji naj se ustanovi agitacijski odbor. Armada naših somišljenikov je ogromna in če ta armada cela poseže v agitacijo, je zagotovljen sijajen uspeh.

Agitaciji za naše liste hočemo posebno posvetiti čas od prihodnje nedelje to je od 10. decembra do Božiča. V tem času mora biti cela Štajerska prepredena z gibanimi agitatoricami in agitatorji, ki bodo šli od hiše do hiše, od osebe do osebe.

Kako se naj vrši agitacija?

Da bo agitacija uspešna, prosimo svoje prijatelje in zaupnike:

1. Skličite najagilnejše naše pristaše, in sicer iz vsake vasi ali občine k posvetovanju, kjer se dogovorite o načinu agitacije. Osnujte si agitacijski odbor.

2. Pošljemo Vam lepake in letake za agitacijo. Lepake nabijte pri cerkvi in na drugih prometnih mestih, letake pa naj kaka oseba razdeli pred cerkvijo po službi božji med ljudi. To osebo lahko nagradite na naš račun.

3. Agitacijo morate razviti od hiše do hiše, od osebe do osebe. Pri vsaki priliki povzdignite svoj glas za razširjanje listov.

4. Za agitacijo porabite posebno našo vrlo mladino. Orle, Orlice, Marijine družbenice, Dekliške zvezze, pa tudi druge agilne može in žene pritegnite k agitaciji.

5. Na agitacijo naj gredo vedno po dve in dve osebi, ki znata dobro govoriti in ki ste splošno znani in spoštovani.

6. Dan, oziroma čas za agitacijo si določite sami po Vaših krajevnih razmerah. Razvijte pa agitacijo še pred novim letom, da novi naročniki liste že v januarju dobijo.

5. Vsi nabiralci, oziroma nabiralke naročnine naj vpišejo vse stare in nove naročnike, ki jim plačajo list, v nabiralno polo, in sicer naj zapišejo natančno ime, stan, kraj, pošto in znesek, ter naj pri vsakem pristavijo ali je star ali nov naročnik. Vsak, ki takrat, ko plača naročnino, lista več ne dobiva, je nov naročnik. Ako se to povsod dostavi, da je naročnik star ali nov, se nam s tem delo silno olajša in naročniki bodo list redno dobivali.

8. Nabiralci in nabiralke naročnine naj seznam vpisanih naročnikov in denar vsaj tedensko oddajo vodji agitacijskega odbora, da ga odpšije upravnosti v Mariboru. Seznam naročnikov in denar naj se odpšije obenem, ker se nam s tem delo olajša.

9. Vse stroške, ki jih imate z odpšiljanjem, si takoj zaračunite in odračunajte od nabranega vstopa.

10. Nabiralnih pol Vam letos ne bomo doposlali, ker se jih lansko leto nabiralci niso mnogo posluževali, ampak so vzeli rajši navadni papir, drugi pa so nam imena javili potom dopisnic. Prosimo Vas, da kupite tam na naše stroške navadno polo papirja, na katero potem vpišete naročnike, in sicer ločeno na poseben list naročnike «Slovenskega Gospodarja», «Straže» in «Glasnika».

11. Vsak novi poluletni ali celoletni naročnik dobti do novega leta zastonj, to se pravi, naročnina se mu vpiše od novega leta naprej, list pa začne takoj dobivati, ko nam ga javite.

12. Mnogi bi si list radi naročili, pa ne vedo, kako naj to storijo. Zato bi bilo dobro, ako date na naše stroške ob nedeljah pred cerkvijo oznaniti, da se bode sprejemala naročnina v kakem prostoru blizu cerkve, na primer v bralni sobi, ali da se bodo tam izpolnjevale položnice, katere naj prinesejo s seboj. Na dotičnem prostoru naj potem čaka kdo, da tistim, ki se oglasijo, pomaga.

Zdaj ob novem letu naj se razlega povsod le ta apostolski klic: «Proč z brezverskim časopisjem iz slovenskih hiš! V vsako hišo pa vsaj en katoliški list!

Glavni agitacijski odbor za katoliško časopisje v Mariboru, Cirilova tiskarna.

—o—

Za katere liste urejamo mi agitacijo? Brezverski časopisi pokvarijo ljudstvo. Vsi listi demokratske, samostojne, socialistične in komunistične stranke so proti veri in cerkvi, smešijo verske resnice, in se norčejo iz krščanskega ljudstva. Zato proč z njimi iz krščanskih hiš! — Vsaka katoliška hiša mora imeti vsaj en katoliški list, ki brani sv. vero in cerkev, ki se poteguje za katoliške šole in zagovarja katoliško ljudstvo. Priporočamo Vam te-le časopise kot dobre in katoliške: «Slovenski Gospodar» izhaja enkrat na teden in stane celoletno 25 dinarjev, pol letno 12.50 dinarjev, četrletno 6.50 dinarjev. Naročnina se pošlje na upravnost «Slov. Gospodarja» v Mariboru. — «Straže» izhaja trikrat na teden in stane: Celotno 60 dinarjev, polletno 30 dinarjev, četrletno 16 dinarjev in mesečno 6 dinarjev. Naročnina se pošlje na: Upravnost «Straže» v Mariboru. — «Glasnik Najsvetejših Src» je najlepši nabožni list. Izhaja enkrat v mesecu in stane

celoletno 5 dinarjev. Naročnina se pošlje na: Upravnost «Glasnika Najs. Src» v Mariboru. — Imenovani časopisi so glasila Kat. Slov. Ljudske stranke, oziroma Kmetske zvezze. Ti listi so pravi katoliški pa tudi pravi kmetski in ljudski listi. 1. Ti listi odločno branijo katoliško vero in sv. Cerkev proti verskim sovražnikom, samostojneži, liberalci in socijalni demokratje pa jo napadajo in smešijo. 2. Ti listi se potegujejo za krščano in vzgojo otrok proti nakanam framasonov, Pričeviča, demokratov in samostojnežev, ki hočajo brezversko šolo. Zato se ti listi borijo zoper sokolstvo in sokolske, brezverske učitelje. 3. Ti listi pišejo za samostojnost in avtonomijo Slovencev in zahtevajo, da morajo v svojih zadavah odločavati Slovenci sami, ne pa srbske stranke, samostojneži pa so glasovali za centralizem ter so s tem Slovence izročili pod nadvlado srbskih strank. 4. Ti listi ostro nastopajo proti zvišanju davkov, samostojneži in demokrati pa so glasovali za vse nove davke. 5. Ti listi zahtevajo pomoč ljudstvu, ki je trpelo vsled suše, povodnji in toče. 6. Ti listi se potegujejo za vse trpeče stanove: za kmete in delavce, za uradnike, železničarje, cestarje, žandarje in vojake, so torej njihovi pravi prijatelji. 7. Ti listi so proti vsaki vojski ter zahtevajo mir. Zato so tudi proti vsem izdatkom za novo orožje. Samostojneži pa so glasovali za to, da dobi vojni minister 800 milijonov dinarjev za puške in kanone. 8. Ti listi zahtevajo, da naj naši fantje odslužijo vojake doma na Slovenskem, da se naj število vojaščev zmanjša za polovico in da se službena doba skrajša na 6 mesecev. Samostojneži in demokrati so pa proti temu. 9. Ti listi so hudo bičali slabo ravnanje z našimi vojaki ter so zahtevali za nje pošteno hrano in obliko, samostojneži pa so izjavili, da se našim fantom v Srbiji dobro godi in jim ničesar ne manjka. 10. Ti listi so se odločno potegnili za naše rekrute, katere so lani v najhujši zimi peljali v Srbijo, tako, da jih je okrog 600 umrlo. Samostojneži za rekrute niso nič storili. 11. Ti listi so pisali neustrašeno zoper vojnega ministra Žečeviča, ki je bil krv smrti nedolžnih rekrutov ter so ga spravili na zatožno klop. Samostojneži in demokrati pa so glasovali zoper kaznovanje vojnega ministra. — Ti listi so res pravi in edini prijatelji katoliškega ljudstva, zato pa, Slovenci, naročite si jih in agitirajte za nje od hiše do hiše! — Glavni agitacijski odbor za katoliško časopisje v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Našim agitatorjem! Agitatorji, ki s svojim pridnim in požrtvovalnim delom pridobijo več novih naročnikov, dobijo za vsakih pet novih naročnikov, ki so naročnino plačali vsaj za pol leta, po lastni izbiri po en izvod slednjih knjig: Dragoceni biseri; Slovensko dekle; V deželi faraonov; Slovenska ženska v dobi preobraza; Jugoslovanski Piemont; Moj stric in moj župnik. Imena takih agitatorjev in pa naslov knjig, katere želijo, nam naj javijo naši zaupniki, ki vodijo agitacijo.

Našim agitatorjem! Agitatorji, ki s svojim pridnim in požrtvovalnim delom pridobijo več novih naročnikov, dobijo za vsakih pet novih naročnikov, ki so naročnino plačali vsaj za pol leta, po lastni izbiri po en izvod slednjih knjig: Dragoceni biseri; Slovensko dekle; V deželi faraonov; Slovenska ženska v dobi preobraza; Jugoslovanski Piemont; Moj stric in moj župnik. Imena takih agitatorjev in pa naslov knjig, katere želijo, nam naj javijo naši zaupniki, ki vodijo agitacijo.

DRŽAVA SHS.

Pašič je napravil zadnji poskus, da obdrži svoj režim. Najprej se je posvetoval s svojimi ministri radikalci, potem je pa odšel na dvor, da dobi od kralja pooblastilo za odgovritev skupščine do 15. januarja, češ, da itak ni pravega dela. Kralj takega pooblastila ni hotel dati in Pašič je podal radi tega ostavko vlade, ki je sprejet, Pašič pa izdano pooblastilo, da s svojim kabinetom vodi tekoče posle ter tudi novo vlado sestavi. Pašič bo sedaj ministrske stolčke nekoliko prestavil, demokrati, ki se mu zdijo bolj na Davidovičev plat, bo izrinil ter nadomestil s svojimi ljudmi in tako bo ostal stari režim z nekoliko izpremenjeno vlado.

Hrvatski blok pravi, da pride v Beograd, kakor hitro bodo Davidovičevi demokrati, ki so se izjavili za sporazum, to tudi pokazali z odločnim in jasnim nastopom v svojem klubu in v parlamentu. Za to bi bila sedaj dobra prilika. Pribičevič bi lahko šel s svojimi k Pašiču, Davidovič pa naj izstopi kot prava opozicija. Da se to ne zgodi, leži vzrok samo v tem, da je v sredini gruča demokratov, ki se nočejo okreniti ne na desno in ne na levo, so pa pripravljeni, držati se vseh, ki imajo moč in oblast, da delijo darove raz bogato obložene vladne mize. Hrvati tudi mislijo, da je potrebno še tako dolgo počakati, da se režim med srbskim narodom še bolj razkrinka in to se itak dogaja v vedno večji meri, od dneva do dneva. Pred dobrim letom je bil Pašič še pravi malik ali vsaj prerok za srbsko včino, danes ga pa že najširši srbski krogi poznavajo kot samopašnega izkorisčevalca in grabežljivca, o Pribičevičevih »zaslugah« za državo pa sploh ni več niti glas in celo lastni tovariši na vladu mu pripisujejo največjo krvido na današnjih razmerah.

Laži, katere trosijo Pribičevičevi pajdaši o Hrvatskem bloku, ne najdejo pravega odmeva. Ljudem se vse to že studi in tako nerodno je vse zlagano, pa naj se govori o hrvatskih zvezah z Italijani in Madžari ali pa o Radičevem soglašanju z ustavo, da se že od daleč vidi laž in pa namen, hujskati srbsko javnost proti Hrvatom, voditelje Hrvatskega bloka pa očrtni pred hrvatskim narodom.

Nezaupnic do režima je vedno več in ena takih in se posebno hudih so bile tudi ljubljanske občinske volitve. Po vseh in poročilih svojih pristašev je skupina Sv. Pribičeviča bila trdno uverjena, da bo Žerjavova skupina v Ljubljani porazila Zajednico in Zvezno delovnega ljudstva. Poraz je za to vplival tem silnje. Tudi voditelji ostalih političnih strank so presenečeni nad izidom. Zdela se jim je naravnost nemogoče, da

bi tak blok, kakršen je nastal v Ljubljani, mogel uspeti. Že to, da se je tak blok sploh pojavi, je bilo za beograjske politike nekaj nezaslišanega. Odločilni beograjski krogi so do zadnjega upali, da se blok še pred volitvami razbije. Storili so vse mogoče, da beograjske volitelje razrednega proletarijata pripravijo do tega, da se blok v Ljubljani razbije. Tudi radikalni prvaki so si bili na jasnen, kaj pomeni blok. V soboto in nedeljo so neprestano iskali stikov s poslanci Jugoslovanskega kluba. Sedaj stoji cela beograjska javnost pod vtipom vesti iz Ljubljane. Tudi na delavstvo je ta zmagala silno vplivala.

Vsled demisije vlade se je Pašiču le posrečilo odgoditi skupščino in še povedalo se ni, za kako dolge, predsednik je samo dejal, da bo poslance pismeno pozval.

FRANCIJA PROTI NEMČIJI.

Francija in Belgija sta se glede svojih vojnooddškodniških zahtev napram Nemčiji zedinili, da na londonski predkonferenci, zastopate sledeče načelne stališča: Reparacijsko vprašanje naj se reši potom inozemskega posojila Nemčiji, od katerega naj se Francija in Belgiji odpolača njun delež na vojni odškodnini. Ako bi se reparacijsko vprašanje na ta način ne rešilo, si bo Francija pridržala svobodo, da potom zastavnil sebe odškoduje, v prvi vrsti s tem, da zasede vrhovsko ozemlje. Tako bi tudi za Belgijo nastalo vprašanje, ali naj se te okupacije udeleži. Italija na vabilu na predkonferenco še ni odgovorila, smatra se pa skoraj za gotovo, da Mussolini sam odpotuje v London.

S francosko ostrom grabežljivo politiko proti Nemčiji se bo na vse zadnje strinjala tudi Anglija za goteve francoske protiusluge v orientskem vprašanju.

Grška.

Grška je po usmrtnitvi ministrov v vedno težjem mednarodnem položaju. Anglija se sramuje svojega varovanca in orodja, ki širi sedaj na okoli toliko smradu nereda in korupcije. V soboto se je pričela pred vojnim sodiščem, ki je bilo obsodilo tudi višje ministre, razprava proti princu Andreju, ki je obdolžen sokrivde maloazijškega poraza, ker se baje ni hotel kot poveljnik neke skupine pokoravati odredbam višjih komandanov. Kakor proti ministrom, se je vodila tudi proti princu Andreju razprava kar pavšalno, brez stvarnega dokazovanja in ob izključitvi javnosti. Dolečela ga je tudi jednaka usoda: revolucionarno sodišče ga je spoznal krvim veleizdaje in ga je obsodilo na degradacijo in na izgon iz Grške.

Rusija.

Ruska sovjetska vlada je poslala orientski konferenci spomenico, v kateri izjavlja, da so zaveznički postavili Rusijo pred dovršeno dejstvo pri razpravljanju vprašanja, katero pomeni za Rusijo težko živiljenjsko vprašanje. Že leta 1840 do 1841 so evropske velesile privzavale, da se ima vprašanje o morskih ožinah razpravlji skupno z vprašanjem o bližnjem Orientu, ker je oboje neločljiv problem. Zato Rusija protestira proti takemu postopanju ter izjavlja, da s svojimi zaveznički (Ukrajina in Georgija) na sklep konference ni vezana, ker so se storili v njeni odstotnosti. Da pa ne bo oteževala že itak težkega položaja konference, se bo poslej Rusija po svojem delegatu udeleževala razprav orientiske konference. — V Moskvi se vrši razoroževalna konferenca za Rusijo in sosedne države in predsednik te konference Litvinov je prebral izjavo Rusije, da je le-ta pripravljena v teku 1 in pol do 2 let svojo armado zmanjšati na eno četrtino svojega stanja, to je na 200.000 mož, pod pogojem, da sosedne države svoje armade reducirajo v isti odstotni meri. Nato je Litvinov predlagal, da se radikalno znižajo vojne potrebščine in razpustijo vsi izredni bojni oddelki in da se odpoklicajo obmejne vojaške posadke.

Na Španskem

je v zadnjem času v provincah izbruhnil velik upor pojavljelcev. Na mnogih krajih je došlo do ostrih spopadov z orožništvo, posebno oster spopad se je razvijel v Cillarey, kjer se je zbralo nad 2000 seljakov, oboroženih s puškami in kosami, ki so pričakovali orožniško ekspedicijo. Razvila se je ostra bitka in še le po dolgem času se je posrečilo orožnikom prisiliti upornike k predaji. Število mrtvih in ranjenih je baje zelo veliko.

Orientska konferenca.

Turške zahteve, ki jih je podprt tudi ruski zastopnik Čičerin, so v glavnem sledeče: 1. Sloboda morskih ožin za trgovske ladje. 2. Prepoved plovbe vojnih ladij skozi ožine. 3. Priznanje pravice Turčiji, da sme morske ožine utrditi.

OKRAJNI SHODI ZAUPNIKOV IN AGITATORJEV SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

se vršijo po tem-le redu: v Ptiju 8. januarja, v Slov. Bistrici 9. januarja, v

Tedenske novice.

Sestdesetletnica. V vsej Sloveniji znani in vobče priljubljeni pridigar, narodni govornik in rodoljub — prof. dr. Anton Medved je obhajal dne 6. t. m. v krogu svojih najožjih prijateljev v Mariboru 60letnico. Našemu doktorju naše čestitke in na mnoga leta!

Umrla je pri Sv. Urbanu pri Ptuju vrla posestnica na Janževem vrhu Terezija Rodošak v 53. letu svoje starosti. Bila je vneta pristašinja KZ in dolgoletna načrtnica «Gospodarja.» Bog je daj večni pokoj, od strani sorodnikov pa jej budi trajen spomin!

Utic ljudljanskih volitev v Beogradu. Beograd, 4. decembra. Izid ljudljanskih volitev se je doznal v parlamentu že ob 7. uri zvečer. Celi zbor beograjskih časnikarjev je z napeto pozornostjo čakal poročila. Ko je telefon javil številke, bilo je opaziti velikansko presečenje. Demokrati in del radikalov so preplašeni begali sem in tje. Treznomisleči politiki pa so čestitali našim k sijajni znagi. Naš telefon je takoj obvestil o izidu vse večje politike vseh strank. Celo tako nasajeni so bili naši poslanci-novinarji, da so Svetozarju Pribičeviću po žici javili zanj tako tužno vest. Na Pribičevića je Žerjavov poraz v beli Ljubljani uplival kot strela z jasnega neba. Tudi Pašič je bil presenečen. — Na Terazijah (glavno beograjsko poulično štališče) je zvečer vse govorilo samo o «klerikalni pobjedi» (zmagi Zvezde delovnega ljudstva) v Ljubljani. Čim so se pojavili na ulici poslanci Jugoslovenskega kluba, so jim mnogi politiki čestitali. Žerjavu pa vse privošči zasluzeni poraz. V parlamentu danes vse razpravlja o ljudljanskem izidu. Žerjav, ko je odpotoval iz Beograda, je izjavil v demokratskem klubu: «Prinesem zmago demokratov, ali pa se ne povrnem več.» Radovedni smo, ali bo Žerjav zdaj, ko vidi, da je celo Ljubljana demokratom zapela tužni «Miserere», opustil svojo protislovensko in protiljudsko politiko. Demokrati, narodni socialisti in samostojni kmetijci so v Beogradu govorili: «Klericalci so na tleh! Poraženi so!» A sedaj tako presečenje! Žerjav si je s svojim volilnim redom sam skopal političen grob. Videti je, da se celo pošteni Srbi veselijo naše zmage v Ljubljani ter strahovitega poraza demokratov!

Invalidi proti ministru za socijalno politiko (prav: smrt!) dr. Žerjavu. Dne 5. t. m. je prečital predsednik narodne skupščine, policajdemokrat dr. Lukinič, Pašičeve pismo, v katerem naznanja predsednik vlade odgovitev parlamenta do sestave nove vlade. Pri tej prilikli je kričal na galerijah v zbornici odbor 100 invalidov: «Doli z vladom!» Invalidi so stopili preko ograje in hoteli dejansko napasti ministra dr. Žerjava. Žerjavu so morali priskočiti na pomoč orožniki, ki so s silo iztrjali iz zbornice invalida. Organizacija invalidov je pustila v Beogradu odbor 100 invalidov, ki vedno drega vlado, naj že vendar enkrat udejstvi invalidni zakon, na katerem sedi s praznimi obljudbami minister dr. G. Žerjav. Žerjavu bo še slaba predla, ker mu že dejansko pretijo živi mrliči — invalidi.

Za ureditev poštnih zvez v okraju Gornjigrad. Ker nima poštna direkcija v Ljubljani razumevanja za zboljšanje poštnih zvez v okraju Gornjigrad, je poslanec V. Pušenjak vložil upit na ministra pošte in telegrafa, v katerem zahteva, da minister prouči neznosne poštne razmere v okraju, da ukrene čimprej vse potrebno, da se zadosti v interesu ugleda države ob meji in v interesu gospodarskih krogov zahtevam ljudstva, da izposluje v to svrhu potreben izredni kredit, v proračun za 1. 1923-24 pa naj postavi zadostne sote za vzdrževanje poštne prometa.

Mariborčanom in okoličanom! Na praznik Brezmadežnega spočetja dne 8. decembra priredi mariborsko katoliško dijaštvu popoldne ob pol petih v Narodnem domu v Mariboru lepo prireditev, takozvano akademijo. Dijaki nastopajo pri telovadnih in pevskih točkah, posebno zanimivi pa obetajo biti rajalni nastopi dijakinj. Pri rajalnem nastopu bo nastopilo tudi do 50 prav majhnih deklic, ki bodo rajale kot angeljčki. Ves dan so si dijaki prav lepo razdelili: Zjutraj po pol 6. uri imajo skupno sv. mašo v Alojzijevi cerkvi, ob pol 11. uri slavnostno zborovanje v šolskem poslopju. Dolžnost naša je, da pridemo v prav velikem številu šolskih sester, popoldan pa slavnostno akademijo. — na prireditev!

Strašna eksplozija smodnika v Mariboru. Dne 5. t. m. zjutraj je prestrašil Mariborčane silen pok. Puškar Čutič je imel v svoji delavnici večjo množino smodnika, ki se je nenadoma užgal iz doslej nepojasnjene vzroka. Eksplozija smodnika je imela za pomilovanja vrednega puškarja in za bližnjo okolico usodepolne posledice. Puškarju je eksplozija zmečala nogo in ga opasno poškodovala po celi telesu. V neposredni bližini Čutičeve delavnice je bila v svojem stanovanju hišnica z otrokom, silen zračni pritisik, ki je nastal vsled užiga smodnika, je ubil hišnico z otrokom vred, porušil hišnikovo stanovanje, povzročil znatne poškodbe v celi hiši, kjer je delavnica in tudi pri Čutičevih sosedih so popokale šipe radi silnega zračnega pritiska. Žalosten slučaj nesrečne eksplozije v Mariboru bodi svarilen vzgled vsem onim, ki shranjujejo smodnik v svojih hišah. Smodnik ni — igrač!

Zločinski slučaji, ki se bodo obravnavali pred dečembersko poroto v Mariboru. Dne 11. t. m. pride pred poroto Maks Kocbek radi posilstva, dne 12. t. m.: Lipšč Farkaš, požig, in Karl Ribič, umor, dne 13. t. m.: Josip Linca, posilstvo, in Ivan Kramer, posilstvo, dne 14. decembra; Ivan Žalik, uboj, dne 15. decembra; Ivan Štuhec, poneverba, dne 16. decembra; Simon Britvin, Liza Tomažič in Marija Tomažič, umor.

Slivniške novice. V soboto, dne 2. decembra, je pre-

minul g. Petre Lešnik, posestnik v Radizelu, v visoki starosti 83 let, ki je nekdaj bil steber nam nasprotne stranke. Bil je nekaj let župan, načelnik krajnega šolskega sveta itd. ter se je pod njegovim vodstvom sezidal lepa nova šola. Čeprav naš politični nasprotnik, je bil vsekakor radi svojega odkritega značaja v obči spoštovan. Sploh pa se je v zadnjem času popolnoma odtegnil političnemu življenju. N. v m. p.! — Politična oblastva bi si usojali opozoriti, da v zadnjem času nekateri avtomobili naravnost divijojo po tukajšnji državni cesti ter se ne drže več nikakšnih predpisov. Ako se ogne kmetič z vozom čisto na levo stran, zdrči ti avtomobil kar sredi ceste tako tesno mimo voza, da smo v vedni nevarnosti radi teh «culukafrov.» Prosimo okrajno glavarstvo, da ukrene tu vse potrebno ter izda najstrožja navodila lastnikom samodrčev, da se prepričajo v bodoče take vožnje, ki jim pravimo že, da so «izpustili vrata iz pekla.» Slučaj g. Št. Falež iz Orehove vasi (nesreča pri Bohovi) in tragični slučaj gospe baronice Rosmanit (nezgoda dne 25. 11. pri Sivnici) naj bo v svarilnem vzgled vsem avtomobilistom, okrajnemu glavarstvu pa, da se ozira na glas iz ljudstva! — Naše bralno društvo je priredilo dne 3. decembra Miklavžev večer združeno z burko «Vse naše.» Vsa prireditev je zelo lepo uspela ter želimo, da bralno društvo vsako leto napravi toliko veselja našim malčkom. — V petek, na praznik Device Marije pa bo videti pri nas «Mlinar in njegova hči.» Povabljeni vši, od blizu in od daleč!

Društveno gibanje in novice od Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Da ne boste mislili, da smo Šentlorenčani zaspali, Vam pošljemo par novic, da vidite, kako pri nas dela vse, kar leže in gre. Čeravno imamo slabostojnega župana in bivšega štajerčanca Jakeca za podžupana, ki mu je pa danes sladka beseda «Sokol» muzika po ušehih, tudi mi pošteni ne spimo. Naš Orel krepko razvija svoje peruti: najprej smo poslali na ljudljanske tečaje, tehničnega in organizatoričnega, naše brate, da bomo imeli izvezbane vodnike za dušno in telesno izobrazbo. Naši fantje pridno obiskujejo telovadne in fantovske večere, pa tudi svojim rojakom preskrbimo večkrat kakšno pošteno zabavo z raznimi igrami. Svojemu pridnemu bratu Pulku, ki se je ponesečil, smo preskrbeli lep nagrobni venec in krasen pogreb. Pa naša župnija ima tudi druge ptiče, ki si bistrijo glave v gostilni pri Brencelu in svoje telesne sile pa pridno urijo z gorjačami in telečeki doma, pa tudi v sosedne župnije hodijo širiti to kulturno. Dne 8. oktobra so imeli Sokoli v Brenclovem gostilni svojo vinško trgatev. To veselico so veselo zaključili ob 11. uri ponoči s pretepom. Dne 27. XI. so hodili na Sestrže na prežo, če bi jim kdo kaj dal, pa res so dobili toliko, da so morali iti z vozom po nekoga svojega zbitega člena. Pa še to bi bil skoraj pozabil povedati, kdo je pri nas Sokola zval! Ali verjamete, g. urednik, da so dandanes ljudje v naši lepi domovini, ki radi slišijo na ime izobraženec, pa na željo takih, ki so že za klin višje zlezli, grejo zbirat in organizirat pijance in preteče. Kakor danes v tem hlapčevstvu tekmuje napredno učiteljstvo, tako si je tudi v Št. Lovrencu ta pušč nabral in vtaknil za klobuk učitelj Mravlje. Toda ta pušč je bil tako smrdljiv in celi župniji nadležen, da ga je pustil in pobegnil. Bila je nevarnost, da ta novorojeni Sokolič umrje, pa je pritekel v zapuščeno gnezdo g. Kosi in jih učil žvižgati in muzicirati. Tudi g. poštar jih je vspodbujal, toda vsi pošteni Št. Lovrenčani so vedno bolj odločno odklanjali to pijano, pretepaško in brezversko kulturno. Skoraj je bilo prepozno, pa je prihitek na pomoč stari študent Hiti, ki pa pri svojih knjigah in izpitih nič ne hiti, in ta sedaj organizira prosvetno kulturno oddeljenje sokolskega društva v Brenclovem gostilni in za Mojzerjevimi plankami. V sedmi šoli sedi g. Hiti, pa mu je slovenska slovница še tako nepoznana, da še ni našel velike slovenške napake; ki jo ima Šentlorenčki Sokol v svoji štampilji. G. Hiti, le hiti organizirati, da ne bodo pozabili Šentlorenčki Sokoli pititi in se pretepati. To je dandanes najlepša naloga za naprednega študenta.

Petrolejka se je razpočila in povzročila požar v Moškanjcih pri Ptaju. V nedeljo zvečer je upepel požar v Moškanjcih pri Ptaju dvema posestnikoma vse poslopje, enemu pa škedenj. Požar je nastal radi razpoka petrolejke. Škoda je ogromna, pogorelci so bili le deloma zavarovani.

Kako je na Polenšaku? Pri nas se še žal nahaja nekaj takoimenovanih samostojnežev, kateri si v svoji slabostojni pameti mnogo domisljajo in kot taki delajo nečast naši župniji. V njih lastnem interesu jih pozivljamo, da se spamerjajo in dajo slovo stranki, katera jih je osmešila v javnosti in katere gnili ustroj in nezmožnost njenih kolovodij je že vsak trezno misleč človek spoznal in to stranko zapustil. Opozarjam jih tudi, da naj blagovolijo drugo cerkvenco zapoved bolje izpolnjevati, ako sploh vedo, kaj zapoveduje. Saj prostora je v naši prostrani cerkvi dovolj za vse naše farane, tudi za tiste, ki niso, oziroma, ki v svoji zasepljenosti nočejo biti «klerikalci.» Če pa že sploh nočejo poslušati besede božje, pa naj vsaj za seboj, ko gredo iz cerkve, glavna vrata zaprejo, da ne bodo s svojim krohotom pred cerkvijo motili v cerkvi zbranega vernega ljudstva in pridigarja. Vi pa, katališki možje, ne dajte se jim premotiti, bodite odločni in ostanite zvesti katališkim načelom! — Pred kratkim pridev v tukajšnjo trgovino g. Dolenšak. Zahteval od trgovke, ki je bila v trgovini, en četrta litera petroleja, s katerim mi tudi gospa radevolje postreže. Vprašam, koliko da stane. Na moje veliko začudenje mi odgovori, da 7 K, ko sem pa vendar videl na steni visečem ceniku, da stane petrolej 1 liter 22 K. Bi torej moj četrta liter moral stati samo 5.50 K. Gospa Dolenšak men-

da meni, da je Polenšak kje v Macedoniji in da smo sami analfabeti, da ne znamo ne brati in ne računati. Bodite ji povedano, da se bomo njene trgovine skrbno ogibali. In ako se še kaj enakega večkrat prigodi, ji bomo že poskrbeli, da prejme za svoje grdo navijanje cen zasluženo plačilo! Radovedni smo, ali imajo trgovci cene samo zato, da jim na steni visijo, ali bi se pa tudi po istih cenah, ki jih imajo nabite, morali ravnati. Odjemalce te napredne trgovine pa svarimo, da naj pazijo na cene, ki so nabite. Torej pozor!

Novice od Sv. Bolfenka v Slov. gor. G. urednik, sedaj sva s svojimi obširnimi članki čisto razvadila naše drage Bolfenčane; zdaj govorijo samo o «Slov. Gospodarju» in vsak dedek in vsaka mamica hoče vedeti, kaj piše in poroča iz Sv. Bolfenka. Kaj ne, to veselje jim rada pustiva? Samo eno želiva: da ga z novim letom tudi vsi naročijo, in kdor ga je imel do sedaj, naj mu ostane zvest; kdor ga pa še ni imel, naj postane njegov naročnik — berejo ga pa itak radi vse. Posebno zadnje mesece je tako dobro in zanimivo, podučno in vendar poljudno pisani, da je pač tisočkrat škoda, ako kdo ta list raztrga in ne shrani. Nekateri ga lepo zlagajo, številko za številko, da imajo celotni letnik, ki ga potem hrani pri hiši kot dragoceno knjigo. Da, to tudi zasluži naš ljubi «Slovenski Gospodar», že 56 let obiskuje naše hiše kot dober učenik in voditelj, kot zanimiv pripovedovalec, pa tudi kot neustrašen branitelj naših pravic. V teku dolgih 56 let si je pridobil srca vseh in vse mu želimo za novo leto, da ga naj veliki Bog živi in mu naj nakloni nebroj novih naročnikov! — Samo to nekaterim dela skrbi, da je naročnina zvišana na 100 K. Kaj pa je danes 100 K? Toliko kakor pred vojsko 2 K, če računamo nizko, in 2 K je stal «Slov. Gospodar» že davno pred vojsko, ko ni bil tako velik, kakor je zdaj, tako da bi moral danes stati najmanj 200 K; stane pa samo 100 K. In kaj je 100 K? 6 kil pšenice, 7 kg rži, 6 kg fižola, pol drugo kilo svinjskega mesa, tri četrt kg špeha, 12 jajc, 2 kg govedine, 15 kil jabolk, dragi, ali je to veliko? Toliko zmora pač vsak viničar, vsaka delavka. Le nesite pšenico na Ptuj, pa ne k Židu, ampak k zadrugi, ki vam plača pri vsemi kili še 1 K več, kakor Žid, in naročnina za «Slovenski Gospodar» bo pripravljena. In če je ne spraviš skupaj za celo leto, plačaj za pol leta, za drugo polovico pa daruj poletu zaslužek enega dneva in «Slov. Gospodar» bo tvoj za leto dni. — Kaj pa je novega od zadnjega tedna? V nedeljo smo dobili knjige Družbe sv. Mohorja. Oh, kako so nas razveselite, zlasti ko smo slišali, da jih prejme vsak štiri. S kakim ponosom smo šli po nje, med tem, ko so se drugi bridko kesali, da niso spomladis žrtvovali borih 25 K za udinino. Škoda jih bo menda spamerjala, da bodo vsaj v novem letu gotovo pristopili. — Boli nas, da ne dobimo tako dolgo nobene nove učiteljice; že tri tedne čakamo na njo in ni je od nikoder. Prejšnja gospodična je odšla točno na novo место, za naslednjico pa gospoda v Ptiju in Ljubljani ne skrbi. Kadar je treba iztrijati davek ali kazen, je gospoda takoj pripravljena; kadar pa je treba ljudstvu pomagati, je počasna kakor polž. In vendar so nam l. 1918 obljubljali nebesa na zemlji, pa od njih jih ne bo. — Pokopali smo zadnji teden dve materi, Marijo Čeh iz Sovjaka in Marijo Breznik iz Črmle. Bog daj obema svoj nebeski mir. — Nekaj še imam na srcu, pa bi bila klobasa predolga, zato končam.

Prijanje in njega posledice. Iz Selišč pri Št. Jurju ob Ščavnici nam poročajo: Pri nas sta se poročila pretekli teden Anton Krauthaker in Alojzija Gomzi. Zbrani gostje so se imeli prav dobro. Vsled čezmerne pijace in vinjenosti dveh razbijajoč Jakoba Karba in Jožefa in Janeza Žmavca je prišlo do silnega pretepa s cepmi in koli, pri katerem so bili vsi nevarno ranjeni. Morala je priti zdravniška pomoč. Vročekrvne junake ima orožništvo v rokah. Mladina, spamerjaj se, odrasli ne dajajte slabega vzgleda! Glejmo na to, da ne bomo na glasu kot narod pijancev in surovežev.

Zanimivosti iz Mozirja. Izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 10. t. m., popoldne po večernicah, v starci sliš občni zbor. Na sporednu sta med drugim dva govora o Slomšku in dr. Kreku, deklamacija in tamburanje. Pridite! Odbor. — Kmetska zveza bo imela svoj občni zbor v nedeljo, dne 17. decembra po prvem sv. opravilu v gostilni Strmšek. Povabljen je govornik od drugod. Vsi pristaši so dolžni, udeležiti se občnega zabora, da se pomenimo o nadaljnjem delu. Na svinjenje!

Za vse dobro vneti farani od Sv. Jošta na Kozjaku nam poročajo: Za vse dobro vneti farani so lani in letos ne po svoji krivdi zanemarjena cerkvena poslopja konkurenčnim potom deloma popravili. Dne 22. avg. je bila konkurenčna obravnavna, ki je ugotovila in potrdila že izvršena dela v znesku 18.198 K, h kateremu znesku je vladka kot patron svojo tretjino že prispevala. Tudi velik večina faranov je že prispevala. Izvršila so se najpotrebnejša in nujno neodložljiva dela, druga pridelo na vrsto prihodnje leto, ko bomo imeli birno in dobili zvonove. Čast in hvala faranom, ki vkljub draginji in slabih letini se toliko trudijo za svojo cerkev. Posebno priznanje zasluži konkurenčni odbor in njega načelnik Rudolf Jurko, p. d. Stregar, ki je vsa dela vodil in nadziral. V odoboru so sledči možje: Ciril Jabolšek p. d. Klinc, Štefan Cirkovnik p. d. Florenač, Martin Sešel p. d. Maršnik in Peter Hrustelj p. d. Hrustelj. Imena teh mož jamčijo, da se bodo še ostala dela srečno dovršila. Vse, kar so Šentjoščani že za svojo cerkev storili, kaže, da so vredni, stalno imeti dušnega pastirja, posebno ker je sooskrbovanje fare iz Dobrnej vsled daljnega in strmega prihoda zelo otežkočeno.

Novice iz Laškega. Ako zasleduješ ljudljanske časnike, zapaziš, da so tam latvine na dnevnem redu. Ta nalezljiva bolezen pa se je zanesla tudi v Laško. Pred</

meseci je bila okradena tvrdka Rudolf Dergan, a v noči od 17. na 18. novembra je bilo vlomljeno v trgovino g. Franc Časl, kjer je bilo odnešeno manufaktur- noga blaga v vrednosti do 70.000 K. Kot glavnega raznašalca te ljubljanske kuge dolži ljudstvo «Kmetijski list», ker dozdaj še niti ni izšel niti eden izvod tega modrijana, da ne bi ščuval zoper duhovnike, vero in njene organizacije. Ponočnjaki se skrbno zasledujejo in se je že dognalo, da so ti predzrni vlomilci neke osebe po poklicu tatovi. Ime, priimek in če imajo obrtništvo, tega se še ne ve, a upa se, da se bo še to zvedelo. Dobili smo tudi enega novega trgovca, kakor se vidi, po pošten, že dobro konkurira drugim. Ta trgovec je po postavi slaba oseba, a naša dolžnost je, da skrbimo za to, da bo vsaj malo podoben ostalim, oziroma prejšnjim, ki so tako lepo okroglega, zarudelega obraza, kakor nekateri angleški lordi.

Prošnja do radodarnih srč za nabavo novih zvonov. Iz Studenic pri Poljčanah nam poročajo: V sredo, dne 13. decembra in tudi v nedeljo, dne 17. t. m., je pri podružnici Sv. Lucije romarski shod ob 10. uri: v. opravilo in tudi sv. obhajilo, kdor ga želi. Vsaketo pride obilo romarjev prosiči pomoči v očesnih boleznih in jih je bilo že mnogo uslušanih. Tokrat imamo prisrčno prošnjo do romarjev; da bi blagohotno nekaj prispevali za nove tri zvonove, na katerih je še 9000 K dolga. Vnaprej: Bog plačaj! — Cerkveno predstojništvo.

Oče ubijalec. Dninar Korponaič iz Subotice je dne 1. t. m. priznal na oblasti, da je zastrupil svojega štiri mesce starega otroka iz ljubosumnosti na ženo. Med olzami je izpovedal, da sta se z ženo goreče ljubila, lokler ni prišel otrok na svet. Kakor hitro pa je imelena otroka, je prenesla vso ljubezen na edinca in postala napram slovem ravnodušna. Ta ženina avnodušnost je vzbudila v njem toliko ljubosumnost napram otroku, da ga je sklenil zastrupiti, samo da si vribori nazaj poprejšnjo ljubezen žene. Dete je zastrupil, a kar je pričakoval od otrokove smrti — namreč povrat ljubezni žene, tega ni dobil. Od usmrtnitve lastega otroka mu ni ostalo drugega, kakor da se javi am sodišču.

Sneg v Dubrovniku v Dalmaciji. Te dni je zapadel obrih krog Dubrovnika sneg. Pri padanju snežink je je polastilo Dubrovčanov veliko začudenje, ker je še nednjimi mnogo takih, ki snega nikdar niso videli. Radi snega je postal v mestu precej mrzlo, niti ena niša v Dubrovniku nima peči za gretje sob, gostje so bili iznenadeni radi mraza, proti kateremu se niso mogli zavarovati.

Ne pušite v postelji! Čevljar Štelcer v Osijeku se je prošlo nedeljo precej vinjen vrnil iz gostilne na svoj dom. Vlegel se je v posteljo z gorečo cigaretto v ustih. Postelja se je vnela od cigarete. Štelcerja so našli mrtvega s strašnimi opeklinami po celiem telesu.

Ob prilikl blagoslavljanja kipa pri g. Toplaku v Mostjeh se je nabrala v prid ubogim šolarjem svota 30 K. Vsem blagodušnim darovalcem se v imenu dece najprisrčneje zahvaljuje: Šolsko vodstvo pri Sv. Lovencu v Slov. gor.

Gospodarstvo.

SVINJE.

Svinjsko vprašanje Pucljevih kmetijacev je še vedno v ospredju. Finančno-gospodarski odbor ministrov v časopisu se še vedno bavi s tem vprašanjem, dasi je našičeva vlada in ž njo tudi minister Puclj že odstotila. Za nas Slovence je to vprašanje važno samo v pliko, v kolikor gre v korist našega kmeta, ki pa se v tem ne križa s koristmi konzumentov.

Boj za svinje se vodi v glavnem za pitane in neitane svinje, namenjene za izvoz z večjo ali manjšo arino ali brez nje. Pri tem pa tisti, ki imajo (bolje: ki so imeli) usodo tega vprašanja v rokah, niti ne jemljejo eno v poštev koristi proizvajalcev-kmetov in kupcev-konsumentov. Tisti, ki posredujejo promet s svinjami med kmetom in konzumentom, so si osvojili glavno bledo tudi v tem vprašanju. To so veleposestniki, kapillisti, verižniki, trgovci s svinjami in sploh meštarji. I sloji tudi največ in — lahko rečemo — edini dobro uslužijo pri svinjah. Zato tudi napenjajo vse svoje moči in ves svoj vpliv, ki ni majhen, v to, da preslepijo meta in konzumenta in da trgovini (ne proizvodnji) zagotove take pogoje, ki bodo nosili njim največje dobitke. Če se dovoli znižanje ali oprostitev carine na zlanje svinje, bodo trgovci z živim blagom imeli bore najhen dobiček. Zato pa bodo klavnice diktirale cene svinj kmetom in konzumentom.

Ze za časa Kramarjevega izvozničarskega koruptega ministrovanja se je vršil hud boj med delničarji subotiske in beograjske klavnice. Pri subotiski klavnici so udeleženi Pribičevič-Žerjavovi prijatelji, dočim pri beograjski klavniči zainteresirana »porodica« Pačevskega sina. Klavnice pitanih svinj praviloma sploh ne kupujejo, marveč povprašujejo rajše po mršavih svinjah, kakrsne pase v velikih množinah srbski, slavonski, sremski in vojvodinski kmet po hrastovih gozovih. Te svinje, ki se v vrednosti z našimi ne morejo teriti, kupujejo klavnice po sramotni ceni, ker nimam ž nji mnogo dela, kakor n. pr. pri nas. Ravno tako nabavlajo klavnice tudi koruzo, zlasti sprijeno, v nizkih cenah. S to koruzo potem pitajo te svinje na poseben način, ki sicer razvije količino masti do največ možnosti, zmanjšuje pa njeno notranjo vrednost.

Slovenci sploh nimamo svinj za klavnico. Naše polhrljene svinje po svinjakih so za klavnice prete, pitane svinje pa se porabijo doma ali k večjemu domači trgu. Zato pride pri nas v poštev edinole izvoz

svinj v živem stanju. Ta izvoz gre v korist slovenskim svinjskim trgovcem in posredovalcem (ne kmetu), aki se zniža ali odpravi carina na svinje, ki tehtajo več kot 70 kg ali manj kot 120 kg. Če se odpravi carina na vse svinje v živem stanju, kakor to zahteva Puclj, slovenski trgovci ne bodo prišli na svoj račun, ker prizaduje število mršavih svinj izpod 70 kg med srpskimi in vojvodinskimi in slavonskimi kmeti, ki lahko konkuriраjo s svojim blagom v ceni napram slovenskemu blagu. Kmetje v južnih krajih Jugoslavije pa so še bolj odvisni od svinjskih prekupčevalcev, kakor naši. Zato gre Pucljeva zahteva za svoboden izvoz svinj edinole v korist svinjskim baronom in kapitalistom in protipravi min resničnim interesom kmetijstva in svinje-reje. Po Pucljevi zahtevi ne bo imel niti trgovec nobenega interesa rediti pitane svinje, za katere se zanima zlasti Italija. Italijani bodo kupovali rajše hrvaške in srbske mršave svinje in jih potem sami gojili za klanje.

S tem ne bo samo kmet prizadet, ampak tudi konzument, ker ne bo dovolj masti na trgu in bo ta postala mnogo dražja. Torej vsa ta Pucljeva politika stremi za tem, da podraži življeno delavstvo in učrudništvo, na drugi strani pa oškoduje kmetu za njegov zaslugek, ki bo šel edinole v žep domaćim mesarjem in samostojneškim meštarjem. Tako bomo imeli pri nas na izumetniščen način izvanzno nesorazmernost v cenah: svinje bodo poceni, mast pa draga.

Iz tega bi sledilo, da bi se pri nas izplačalo gojenje debelih svinj. To pa vzpričo konkurenco na jugu, kjer je v izobilju želoda in koruze, ne pride v poštev.

Ves ta boj pa je interesant tudi z drugega vidika. Takozvani Puclj-Žerjavov dvoboj ima čisto žeparsko ozadje in nima s koristmi kmeta in konzumenta prav ničesar opraviti. Med policajdemokratsko subotisko klavnico in beograjsko klavnico se je boj zaostril tako, da gre za obstoj ene ali druge klavnice. Subotiska klavnica dela veliko konkurenco beograjski klavnici. Pašičev sin, ki je že v raznih nizkih aferah znan kot dober spletkar, je Puclja popolnoma pridobil za svoje namene. Za denar se danes vse dobi; pa bi se ministra ne dobilo?! Z odpravo carine na žive svinje bo vojvodinski in slavonskim svinjskim veletrgovcem omogočen izvoz svinj za boljšo ceno, kakor jo more plačevati subotiska klavnica, dočim bo beograjska klavnica krila svoje potrebe v Srbiji, odkoder bo znala preprečiti večji izvoz. Zato ni čudno, če »Trgovinski glasnik« v Beogradu hvali ministra Puclja, dočim mu nasprotuje minister za socialno politiko dr. Žerjav. Dr. Žerjav brani dr. Kramarja in dr. Marinkovića ter njihove prijatelje, ki so udeleženi pri podjetju subotiske klavnice.

Še lepša pa je ta. V Trstu obstaja klavnica, ki se bo v večji meri pečala z gojenjem debelih svinj, katere bo v Jugoslaviji kupovala kot mršave. Pri tej klavnici je baje tudi udeležen — minister Puclj.

Kakor se vidi, je vse to le nesramna in hinavska žeparska politika, ki je le slab-prikrita z gospodarskimi interesimi, vendar pa mariskoga lahko premoti.

Naše stališče v tem oziru je za naše kmete to-le: Naj se zniža ali odpravi carina za srednje svinje, dočim je v interesu proizvajalca in konzumenta, da se izvoz zaklanih svinj in svinjskih izdelkov sploh prepove. Če bodo svinjski trgovci, prekupčevalci, mesarji in klavnice imeli pri tem zgubo, na to se ljudska politika ne more ozirati.

To stališče zastopate tudi interpelaciji naših kmetov in delavskih poslanec, proti katerim se v demagoških puhlicah zaganja Pucljev »Kmet. list.«

Odškodnina za odvzete stvari ob mobilizaciji. — Vojni minister je na vprašanje poslanca Roškarja v zadevi odškodnine za lastnikom od vojne uprave ob pričiliki mobilizacije brezplačno odvzete stvari odgovoril, da hoče iste plačati po cenilni vrednosti takoj po odobrenju proračuna za leto 1923-24. Vladinovcem vedno primanjkuje denarja, predvsem za podeželne prebivalce v Sloveniji. — Prizadetim svetujemo, da tozadevne prošnje za odškodnino pošljemo znova na komando vojnega okruga, kateremu so oddali nevrnjene predmete.

Pečatenje žganjarskih kotlov. V Sloveniji, posebno v obmejnih občinah, imajo finančni organi nalog, vse žganjarske kotle zapečatiti ter s tem zabraniti uporabo teh kotlov v druge gospodarske svrhe. Z ozirom na nepotrebnost in škodljivost te naredbe je poslanec Roškar vložil na finančno ministrstvo utemeljen upit, ozir. zahtevalo, da se ta omejitev prosti uporabe kotlov ukine, ker se zloraba teh, s pečatenjem kape zadostno one-mogoči. Na ta upit je finančno ministrstvo odgovorilo sledete: Po točki 115 člen 116 trošarinskega pravilnika, kot občno načelo, je predpisano pečatenje kotlov za kuhanje žaganja. Ali iz razloga, da se ti kotli zamorejo uporabljati tudi v druge svrhe, je določeno po točki 123 istega člena, da v takih izjemnih slučajih smejo pristojne finančne direkcije dajati tozadevne dovoljenja. Treba je torej da vsak lastnik kotla za žaganje, ako hoče istega uporabljati za kuhanje perila, krmil in v druge svrhe, vloži pismeno prošnjo pri finančnem direktorju svojega okoliša; te prošnje so prosti koleka ali taks. Priponni se pa, da se tako dovoljenje daje le izjemoma, ali nikakor ne kot občni princip. Sedanji protijudski režim še nam prečanom morda da zapečatiti tudi ročke za vodo. V Srbiji pa se bo še nadalje kuhalo žganje vseh vrst brez plačanja trošarine in brez kontrole. Taka je naša enakopravnost pod sedanjem demokratsko-samostojno vlado!

Gospodinjski tečaji po deželi. Oddelek za kmetijstvo je priredil v letu 1920-21 in 1921-22 skupaj 29 gospodinjskih tečajev po deželi s skupnim številom ude-

leženk 525. Leta 1920-21 se je vršilo 15 tečajev s 274 udeleženkami in leta 1921-22 pa 14 tečajev s 251 udeleženkami. Od teh odpade na Štajersko 22 tečajev s 397 gojenkami in na Kranjsko 7 tečajev s 128 dekleti. Kadar se vidi, se Štajerci bolj potegujejo za te tečaje, kakor Kranjci. Letošnjo jesen se je otvorilo šest takih tečajev in sicer v Radovljici in v Leskovcu pri Krškem, v Gotovljah pri Žalcu, v Konjicah, v Št. Janžu na Dr. p. in v Beltincih v Prekmurju. Prihodnji tečaji se prično z mesecem januarjem. Ti tečaji trajajo po 10 tednov. Poprečno število deklet, ki obiskujejo te tečaje, znaša za en tečaj 18.

Za konjerece. Na podstavi zakonitih predpisov o licencovanju žrebcev se razglaša, da morajo lastniki žrebcev, ki nameravajo v prihodnji plemenilni dobi spuščati svoje žrebce za plemenite tujih kobil, priglasiti te žrebce najpozneje do 15. decembra 1922 pri onem okrajnem glavarstu (politični ekspositure, mestnem magistratu) v čigarskem okolišu je žrebec postavljen. Pri zglašitvi žrebeca, ki se izvrši pisorno ali ustorno, se mora obenem naznani: a) ime, priimek in bivališče žrebčevega lastnika, b) pasmo in rod, starost in barvo, kakor tudi kraj, v katerem stoji žrebec. Opozarja se, da se za žrebec toplokrvne pasem pod štirimi leti in za mrzlokrvne žrebce pod tremi leti splošno ne daje dopustila za spuščanje. Svoječasno se bo razglasilo, kje in kdaj bo pregledovala komisija priglašene žrebce v dajala dopustila (licenco).

Mariborsko sejmsko poročilo od 29. novembra 1922. Prinalo se je 4 konje, 5 bikov, 57 volov in štiri teleta. Skupaj 266 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 27 do 29 K, pol debeli voli 23 do 26 K, plemenski voli 18 do 22 K, biki za klanje 20 do 23 K, klavne krave debele 18 do 24 K, plemenske krave 18 do 24 K, plemenske krave 13 do 18 K, krave za klobasarse 9 do 12 K, molzne krave 13 do 19 K, breje krave 13 do 19 K, mlada živila 16 do 26 K, teleta 35—42 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 56 K, II. vrste 48 K, meso bikov, krav telic 40 K, Teleče meso I. vrste 60 K, II. vrste 48 K. Svinjsko meso sveže 80 do 90 kron.

Znižani železniški tarifi za prevoz krme. Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani, naznana, da veljajo uverjenja za prevoz živinske krme po znižani tarifni ceni iz Hrvatske, Vojvodine, Srema, Vzhodne Slavonije, Podunava in Bosne za vse proge državne in južne železnice od dne 1. decembra t. l. dalje.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 280—288 naših kron, francoski frank 19.90—20.10 naših kron, za 100 avstrijskih kron je plačati 45 vinarjev, za 100 čehoslovaških kron 890, za 100 nemških mark 3.60—4.40 in za 100 laških lir 1410—1426 naših kron. V Curihi znaša vrednost naše krone 1.80 centimov (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone poskočila za 1 točko.

Dopisi.

Sv. Jakob v Slov. gor. Nedavno so slavoloki na Vojgrinovem posestvu naznali, da se v tej hiši vrši velika rodbinska slovesnost. Poročila se je hčerka Kristina z g. Jožefom Peždiček. Nevesto, ki je bila dolga leta vrla cerkvena pevka, so spremljale tri družice k poroki. Svatovanje je bilo, kakor je stara šega pri imovitih kmetih v Slov. goricah, zelo bogato. Novoporočenec, ki sta vrla katoliško narodna Slovinka, želimo v novem stanu obilne neskajene sreče in božjega blagovslova.

Sv. Ana na Krembergu. Tukajšnji nadučitelj Lesnika si menda domislja, da je on edini in neomejeni gospodar pri Sv. Ani. Vestna ureditev, tičoča se tukajšnjega šolstva pa mu je gotovo zelo malo pri srcu, ker sicer bi se tukajšnje šolske razmere predragačile. To naj bo danes javno povedano, na kompetentnem mestu pa — na uho to novico — nekdo je še mlad pa bo sviral resnico.

Ptuj. Na zastrtem nebu tuzemskega, viharnega življenja Marijinih otrok se prikaže tu in tam zgodnjina danica ljubega miru, napislo pa še ga obseva solnčni žar poštenega veselja. To uvidevamo tudi me hčerke Marijine pri minoritih, ki smo se po krizi svetovne vojne, kakor usahla cvetka po nevihtu dvignile in vnoči zbrale pod vihajočo zastavo Marijino. Dejstvo, da nam je res mar za blagodejno razvedrilo in pošteno zavaro pa hočemo pokazati s tem, da uprizorimo v nedeljo dne 10. decembra po večernicah v dvorani Narodnega doma krasno igro »Zmagaj najsv. zakramenta«, drama z vivo silko v 6. dejanjih. Nastopi tudi ptujski pevski zbor, zatorej iskreno vabimo vsa, ki si iščete utehe in prijetne zabave, da se sigurno udeležite v mnogobrojnem številu predstave dekliške kongregacije Marijine družbe minoritskega samostana.

Pišee. Dne 26. novembra je bil dan veselja za naša društva, ker je ta dan stopila pred poročni oltar njih vrla sotrudnica Rožman Marija z ravno tako vzglednim mladeničem Jožefom Kostevec. Marijina družba, Izobraževalno društvo z Dekliško zvezo, za katero je bila posebno vneta in KZ jo štejejo med svoje čaštne člane. Ob svoji poroki

Božične jaslice, krasne in terpežne, se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru po 8.50, 11, 13 ali 22 din. komad.

Nahod? Glavobol? Zobobol? Trganje? Odrečjo večkrat mišice in živci? Prijetno čuvstvo kreposti prineče pravi Fellerjev Elzafluid! Najboljše hišno sredstvo, lajša bolečine, osvežuje in jača ter čez 25 let priljubljen kosmetikum zanego kože, las in ust! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši, kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštino 3 dvojnate ali 1 špecjalna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnati ali 12 špecjalnih steklenic 208 dinarjev in 5 odst. doplatka razpošilja: lekarnar Eugen v. Feller, Stubica Donja, Elzatrg št. 341, Hrv.

Opozorjam na oglas »Prve hrvatske štendionice v Zagrebu«, ki je dne 19. junija t. l. otvorila svojo podružnico v Mariboru, Gospodska ulica 24. Ta denarni zavod je bil ustanovljen leta 1846, steje okrog 40 podružnik in znaša stanje vlog tega denarnega zavoda 2 in pol milijardi kron, in je v celi Srednji Evropi eden največjih denarnih zavodov.

Dobre uro imeti, je želja vsakega človeka, ker vsak ve, kako je neugodno, ako se ne ve nikdar pravega časa. Značna tvrdka ura H. SUTTNER, LJUBLJANA, št. 992, Slovenija, zahvaljuje svoj dober glas resničnosti, da vsaka njeni ura ima natančen in trajni stroj. Kdor kupi pri Suttnerju uru, je siguren, da poseduje najboljši stroj, ter si prihrani s tem jeko in popravilo. Krasen cenik tvrdke Suttner vsebuje še veliko izbiro tudi razne druge zlatnine in srebrnine ter drugih sličnih potrebščin.

Prava sredstva lepote, kalera drže, kar obečajo!

te 23 let v vseh deželah preiskušena, hvaljena in priljubljena je prava Elsa-lepota pospešjujoča sredstva lekarnarji Feller.

Elsa-obrazna pomada zanesljivo varstvo proti solnim peggam, včrtni opeklini, isam, hrapavi koži, odstrani zajedavce, ogrce, nabvre in vsakočvrste nečistosti kože. 2 velika porcelanasta lončka 25 din.

Elsa-liljino mlečno milo najfinješje in najfinješje milo lepote! Ideal vseh mil! Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je milega finega duba. 4 velike kose s pakovanjem in poštino 35 dinarjev

Elsa-pomada za rast las krepi kožo na glavi, zabranjuje i padanje, lomljene in cepljenje las, pruh in prerano osivelost. i. t. d. z velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev.

En dookus zadostuje, da tudi vi rečete:

„TO JE ONO PRAVO!“

Izhite v vseh poslovnicah samo prave Elsa preparate od lekarnarja Feller.

Različno: Liljino mleko 6 dinarjev; brkomač 5 dinarjev; najfinješi Hega-puder dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 dinarjev; najfinješi zobni prašek »Hega« v patent-dozah 10 dinarjev; puder za dame v vrečicah 2 din.; zobni prašek v škatljah 3 din.; v vrečicah po 2 din.; sahef (dičava) za perilo 3 din.; šampom za lase 2 din.; rumenilo za obraz 12 pismov 12 din.; najfinješ parfeme od 15 din. dalje; cvet za lase 20 din.; Elza-katranove milo 5 din. Za različne predmete se pakovanje in poština posebej računa. Na te cene se računa sedaj še 5 odstotkov doplatka. Adresirati natančno:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elza trg št. 341, Hrvatsko.

Vabilo na občni zbor posojilnice pri Sv. Štefanu, dne 17. decembra 1922, ob 9. uri dopri g. Pungeršek. Prememba pravil. 1046

Vabilo k izrednemu občnemu zboru »Gospodarske zadruge za ormoški okraj, r. z. z. o. z. v Ormoču«, se bo vršil dne 19. decembra 1922, ob 9. uri predpredan v prostorih kletarskega društva. Dnevni red: 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti. Ako bi ta izredni občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na i rečni občni zbor LJUDSKE POSOJILNICE V CELJU, reg. zadruge z neom. zavezo, ki se vrši v nedeljo, dne 17. grudna 1922, ob 9. uri dopoldne v posojilnični posvetovalnici. — Dnevni red: 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje drug občni zbor, ki sklepa brez ozira na navzoče število zadružnikov. Načelstvo.

Posojilnica v Selnicu ob Dravi vabi vse ude na I. izvanredni občni zbor, dne 17. decembra 1922, dopoldne ob 8. uri v župnišču. Dnevni red: Sprememba pravil. 1056

Razglas. 1 - 2 1040

V pondeljek, dne 18. decembra 1922, ob 10. uri dopoldne se vrši na licu mesta v Mariboru, Mlinska ulica št. 15

prostovoljna javna dražba.

Proda se hiša z vrtom. V hiši se vrši stara goštilničarska obrt, poprej znana Soštariceva gostilna.

Najnižja ponudba znaša 2 milijona jugoslovenskih krov. Ponudniki morajo pred začetkom dražbe položiti 10 odsto kov varčnine. Hiša se proda tudi pred dražbo, ako to kupec želi.

Nat nenejše podatke glede dražbenih pogojev, obsežnosti objekta i. t. d. dajeta sodni komisar dr. Franjo Fırbas, notar v Mariboru ter zastopnik lastnika dr. Franjo Rosina, odvemik v Mariboru.

Dobro obuvalo je SUTTNERJEVO OBUVALO!

Ne nadkljivji v trajnosti in primerni obliki so čevlji za gospode iz močnega finega usnja! Elegantni in moderni čevlji za gospode in dekle! Dobri in komot nizki čevlji in sandale! Bogata izbi

sraje, poravnice (hosträger) športnih kap nudi vam ilustrirani Suttnerjev cenik, v katerem boste našli različno namizno orodje, škarje, žepne nože, doze za svalčice in tobak, brivski aparati, nažičci, verižice, krstne obeske in vse, kar želite za sebe ali za darila.

Tudi pravi Elsa-preparati lekarnarja Eugen V. Feller v Stubici, kakor Elsa-fluid, Elsa-liljino-mlečno milo se morajo priložiti radi udobnosti odjemalcev. Zahtevajte krasni katalog, za katerega je treba poslati samo 2 Din. za poštino:

Svetovni odpovedljivi tvečki

SUTTNER, Ljubljana
št. 992, Slovenija.

25°

plača solidno podjetje za posojilo od Din. 100.000 na eno leto. Garancija prvorstna. Ponudbe pod »Prvorstna« na upravnštvo. 1030
2-3

Sprejemajo se s 1. marcem 1923 oženjeni

3 konjarji in 3 volari

Poleg plače po dogovoru ima prosto stanovanje kurjavo, luč ter nekaj polja. Potni stroški se povrnejo. Prednost imajo tisti, ki imajo poleg sebe najmanj dve delavnici moči. — Ponudbe na »Oskrbništvo Windischgrätzovega veleposelstva Konjice. 2-2 1013

Službo išče tuharica, ki zna tu li šivati. Ciril metodova ulica 24/I. 1059

Sodarske pomočniki sprejme v trajno delo z dobro plačo (hran, stanovanje in perto prosto v hiši). Fran Repič, sodar v Ljubljani, Trnovo. 1060

Čevljarski šivalni stroj na cilindri se proda za 4500 K pri I. Kores, Meljska cesta 1. 1057

Umetni mlini se proda se prične v obseg 5 sob, 2 kubinj, 2 hleva in svinjake ter en oral zemlje. 1 - 2 1058

Vabilo na izredni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, ki se vrši dne 17. decembra 1922, po ranem sv. opravilu v čitalnici. Dnevni red: 1. Prememba pravil. 2. Slučajnosti. Načelstvo. 1053

Polar mlinarji! Dober mlinski kamen (gorjak) za črno mlenje, 10 col debeli, 36 col širok, je na prodaj Pavel Pinčer, Ptuj, za postajo. 1047

motorja na bencin z 4-5 HP, se radi nabave električnih motorjev ceno prodala. Pojasnila daje L. Otič, Marijograd, pošta Možirje. 1 - 3 1043

Šmarnica Noah D 22 je v svojih dobrih svojstvih najboljša. Zahtevajte prospekt zastonj od Trseice »Vrbanjek. Št. Ili-Velenje. 1 - 3 1042

Malo posestvo se proda Javjeva gora 11, Selnic ob Dravi. 1 - 2 1035

Večjo gospodarsko obitelj s 6 delavci močni svojimi ali najetimi, ki bi opravljala več posel doma in v zunanjem gospodarstvu: 6-5 orala vinograda, 7 oralov liva in sadonosnika, 8 oralov vinograda, 8 oralov oranice in vrtja, sekanje kolja, drvi in strelje v gozdu se sprejme. Za službeni posel z oseb dobijo le tano 30 tisoč kron, za gospodarsko delo 3 osebe in potrejni težaki 90000 kron, stanovanje in drva, prase s 100 kg, en oral ze uje in 730 l vina, dnevno 6 kg živil (pšenice, ječmena in koruze) in 3 l mleka. Mesto se odda na več let. Matija Milešić, Šestine, p. Zagreb. 1033

Preselitev.
Mariborski glavni zastop banka „SLAVIJA“

se nahaja sedaj

na Ruški cesti štev. 3 — na dvorišču

Vsa pojasnila za požorno zavarovanje, za zavarovanje proti razbitju stekla ter vlomski tativni, kakor tudi za vse kombinacije življenjskih zavarovanj, zoper nezgode zavaruje in zakonitega zavarovanja jamstva daje dnevno od 8. do 12. ure glavni zastopnik

IVAN VERAS

Hranilnica in pos jilnica v Ribnici na Pohorju r. z. z. neom. zav. vabi na izredni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 17. decembra 1922 ob 9. uri v posojilniški pisarni Dnevn red: 1. Prememba pravil. 2. S. učajnosti. Načelstvo

NOVE KNJIGE.

V zalogi Cirilove tiskarne v Mariboru so ravnokrat sledile sledeče knjige:

1. Moj stric i moj župnik. Povest. Prevedena iz francoščine. Povest je zelo mična. Knjiga bo posameznikom in društvom dobro došla. Res pozdraviti je idejo Cirilove tiskarne, da izdaja v prevodu dobre povesti iz tujih slovstev, ker so v zadnjem času leposlovn knjige na Slovenskem že zelo redke. Cena broširan knjige je 4 dinarje, kar je za sedajne razmere zelo malo. Po poštu poslano stane 4.25 dinarjev.

2. Srečne hiše je naslov 2. zvezka Knjižnice presvetega Srca. Knjižica govori o sreči tistih družin, ki se posvetijo božjemu Srcu Jezusovemu. Nadalje opisuje delovanje o. Mateja iz družbe Srca Jezusovega za posvetitev družin. Končno obsega krasne nagovore ob posvetitvi družin. Knjižica je lična, lepa, prikupljiva in bodoča božjega Srca gotovo radi segali po nji. Stanja s poštino vred 1.50 dinarjev. Naroči se v Cirilov tiskarni v Mariboru.

Prvovrstni kovač na Štajerskem podkovski in vozovski, prvi pri ognju išče službo kot delovodja ali pri ognju. Gošnik Ivan, Obregu št. 4, Maribor. 1052

Proda se hiša z lepim vrtom, obdanim z vinsko trto, studeac doma, ob lepi cesti, četrte ure ob šole in cerkev, pripravna za obrnike. Vprašati: Sirmsek, Oreševa vas 46, Slivnica pri Mariboru. 1030

Majerja ali viničarji z večimi delavskimi močmi sprejme pod ugodnimi pogojimi. Natančnejši podatki se dobri pri Slavku Brglez v Celju, hotel Europa. 1 - 2 104

Učenec 16 do 18 let sta tako sprejm pri g. Anton Marcicu, usnjarij v Slov. Bistrici. Učna doba je 3 leta. Za obliko in hrano se boste skrbeli. 1 - 2 104

Tudi vi se boste prepričali, da je v Vašo korist, ako si ogledate najprvo velikansko manufakturno zalogu tvečke

O Alojz Drofenik predno kupite zimske oblačilje. Stalno velika zaloga vsakovrstnega inozemskega oblačilnega blaga.

Za obilen obisk se priporoča Alojz Drofenik.

Naznanilo. Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvorila na Slomškovem trgu, v Dečkotovi hiši, v Celju pred faro cerkvijo

izdelovalnico in trgovino z dežniki

Bogata izbira vseh vrst, od najnavadnejših do najfinješih vedno v zalogi. Sprejemam in izvršujem vsa popravila točno in po najnižjih cenah.

JOS. VRANJEK, CELJE.

Sv. Križ pri Mariboru. Na «muziki» pri Verdoniku si je dne 26. novembra vsled neprevidnosti prerezal z razbitim litrom žilo na roki Andrej Remšak. Ko je zahteval še en liter je udaril s praznim ob mizo in se na glaževini občutno ranil. Nekateri pravijo, to je bil pač nesrečen slučaj — drugi so pa mnenja, da bi imel zdravo roko, če bi bil doma ostal. Ako župnik svari ljudstvo, naj ne zapravlja denarja po nepotrebem v krčmi, se seveda jezi krčmar. Če se pa zgodi kaka nesreča, je krčmar pri tem popolnoma nedolžen, krov je pa najbrž tisti, ki svari mladino pred lahkomiselnostjo. Vse mora biti pod krčmarsko komando, tudi cerkev in šola, pa tudi kmetje! Začo morajo priti na «muziko», če ne, je pa «ferdrus». Kdor se pa ne upogne pred krčmarjem, tega se dene v «cajtengen» — in potem je že krčmarjeva skrb, da pomoli vsakemu tiste «cajtengen» pod nos — češ, zdaj smo ga pa! Pa nikar si ne mislite, da bi naš Verdonik bil eden izmed tistih, saj je prištel 5. III. h Kmetski zvezi ter plačal 10 kron pristopnine. Verdonik je povsod nedolžen kakor belo jaganje. Tudi se mu ne vzbuja pregrešna želja, da bi odprival farovške piskre, ker itak ve, da se v njih kuha samo fižol in laška repa. On tudi ne pokaže nobenega časopisa ljudem, ker ima tako slabe oči, da skoro nič ne vidi. Vse to delajo drugi ljudje, ki imajo take «cajtengen».

Dornova pri Ptaju. V nedeljo, dne 26. novembra je od kapi zadet naglo umrl g. Anton Zagoršek, trgovec in gostilničar v Dornavi. Rajni je bil zvest ud Bralnega društva in tudi podporni ud gasilnega društva v Dornovi. Bil je mirnega značaja in je preminul v najlepši moški dobi, star 42 let. Zapušča žaluočo ženo in tri nepreskrbljene otroke. Blag mu spomin.

Sv. Jurij ob juž. žel. Drofenikovo zborovanje v Št. Jurju ob juž. žel. Pomislite, predren je pa še le, da si je upal pretekel nedeljo pri cerkvi svoj samostojni shod razglasiti, čeravno on dobro ve, da niti vseh prstov na roki ne potrebuje, da sešteje svoje pristaše in kako grozno smo ga obsodili mi Šentjurčani. Ustydno se nam vidi, da bi o njem še kaj pisali, tako zoporno nam je v njegovo hinavsko izdajalsko ime. Vendar še nekoliko o shodu. Lokal, v katerem se je vršil shod, je bil nabito poln. Pri natančnem štetju smo izmed teh našeli kakih 15 večji del od drugod povabljenih samostojnežev, vsi drugi pa so bili pristaši KZ. Pa še od onih 15 ne trdim, da so bili vsi samostojneži. Govoriti je začel o Čehih in Bolgarih. Ko se je to razlaganje o drugih državah našim poslušalcem predolgočasno zdelo, zahtevali so od njega, naj nam raje pove kaj o naši državi, oz. vladu. Začel je bil, ali grozno se je bil pregrasil, ko je kaj pri prvih besedah zadel ob naše poslance. Oh, ti nesrečno seme, nam še hočeš pa naše častivredne poslance obrekovati. Kaj misliš, da ne vemo, kaj so naši poslanci proti sedanjim vladinovcem v Beogradu? Venžnjim! Dol s to vlado, volitve zahtevamo, so kričali nad njim poslušalci! In le malo, malo je manjkalo, da ni Drofenik postal ptič. Sicer gotovo bi mu bilo ljubše, če bi bil sfrčal, ko pa da je moral skoro cele pol ure pri vratih ves miren poslušati storjene grehe za časa poslančevanja od razburjenih poslušalcev. Niti enega ni imel, ki bi ga bil zagovarjal. Še tista dva najeta gospoda (doktorja ali kaj, so pravili), se nista nič zmenila za njega. Ko so poslušalci čutili, da so mu povedali, kar jim je najbolj ležalo na srcu, zapustili so lokal in samostojni shod je bil zaključen. Tako Drofenik, kedaj jih še boš hotel kaj slišati, pa še pridi.

Sv. Jurij ob juž. žel. Prejšnjo deško šolo, sedaj hišo s trgovino gospe Angele Stern, sta kupila gdč. Milčka Graseli, trgovka pri Sv. Jakobu in njen brat Josip, v kateri nameravata takoj po novem letu odpreti trgovino oziroma podružnico. Kakor se sliši, se te novice tukajšnji trgovci niso razveselili, a razveselili smo se je mi kmetje, železničarji in delavci, ker nam ne bo več treba tako daleč k Sv. Jakobu hoditi v gori omenjeno trgovino. Pomislite, kako brezvestno bi nas bili izmogzgavali v teh težkih časih ti šentjurski večjidel liberalni in sokolski trgovci, če bi nas ne bila rešila omenjena trgovka s svojo trgovino. Kako se v tej trgovini kupi, vam ne bomo razlagali, kajti predobro jo pozna še več far na okoli. Torej, na skorajšnjo svidenje. — Šentjurčan.

Št. Janž na Vinski gori. KZ v Št. Janžu na Vinski gori je sklenila sledečo resolucijo: 1. Jugoslovanskemu klubu se naroča, naj kar najodočneje nastopi proti temu, da se na vežbo kliče konje in drugo pripregi ob času poljskega dela. 2. Naj dela na to, da se posestnikom, ki imajo vpisano oddajo živine in pripripe, pa jo posedujejo samo za eno vprego, vpokliče samo v najskrajnejšem slučaju mobilizacije. 3. Da se pod točko 2. imenovanim posestnikom ne kliče njihove živine na vežbo, ampak samo tistim, ki imajo večje število vprežne živine. 4. Protestiramo najodočneje proti pobiranju kakšnega posebnega vojaškega davka v obliki vojnovozbene doklade. 4. Protestiramo proti temu, da bi se tudi voli morali dati na vežbo. 5. Zahtevamo, da si vojna uprava sama nabavi potrebne konje za vozove za vežbo mesto prešernih avtomobilov, kočij itd., potem bo sama imela take potrebščine in kmetu, ki je že itak najbolj prizadet na denarnem in krvnem davku, ne bo treba jemati najpotrebnejše vprege. 7. V slučaju potrebe pa naj poišče najprej pri veleposestnikih, ki imajo veliko število konj in vozov, kmata pa, ki je že itak preobložen s težkimi bremeni, naj ščiti.

Orehova vas pri Mariboru. K dopisu «Nekaj o cestnem blatu v Slivnici pri Mariboru» v «Slov. Gospodarju» sporočam kot vaš star naročnik, da smo že pred 17 leti čitali v vašem cenjenem listu (št. 32 — 1905) naslednji kratki dopis iz Slivnice pri Mariboru: «Tu imamo tako slabe ceste, da mi je kobila na sredi ceste do trebuhu v blato padla in smo jo komaj s pomočjo desetiš mož izylekli. Pri tem se je poškodovala in imam

veliko škodo. Ali res ni nobene oblasti več, ki bi za ceste zanikerni občini zaukazala in jo prisilila, da že enkrat cesto po Radizelu popravi». To je bilo torej že pred 17 leti. Ali se je v tej dobi pri nas kaj storilo za ceste? Prav nič, pač pa se je vozilo naprej, — kakor in kjer se je dalo, dokler nas ni letosne dvomesečne deževje predramilo, da bo treba vendar enkrat nekaj ukremiti za popravo teh skrajno zanemarjenih cest. Čisto prav ste imeli torej Radizelčani, da ste javno ožigosali malomarnost od strani vašega obč. odbora oziroma g. župana, ki se ze vse drugo briga, kakor pa za take, obče koristne naprave. Posebno mi Orehoščani, ki nismo navajeni takih «blatogazov», se škandaliziramo nad občinskim cestami v slivniški občini, ker smo prisiljeni voziti po njih iz naših gozdov. Enaka cesta, kot po «gmajni» postala je že skoraj tudi po Vilenah. Občestni jarki so se sčasoma zasuli, voda pa je tekla in še teče sedaj po sredi ceste ter tako polagoma odnaša na voženi gramoz in se delajo vedno večji jarki sredi ceste, tako, da bo kmalu promet onemogočen. Ali res mora slivniška občina dobiti vedno «ukaz od zgoraj», predno se odloči k tako nujnemu opravilu? Ali vaš župan res nikdar ne napravi kakega izprehoda po svoji občini, da vsega tega nič ne opazi? Po moji stari pameti ni to nič čudnega: kjer koli bil je še gostilničar obenem župan, tam vladajo povsod slične razmere. O vsem drugem pa pustim premišljati slivniškim občanom samim. — Kmet iz Orehove vasi.

IZPLAČEVANJE ŽIVLJENSKIH ZA VROVALNIH POLIC DUNAJSKIH ZAVROVALNIH DRUŽB.

Usoda pri dunajskih zavarovalnicah zavarovanih glavnih prizadala je po prevratu zavarovancem v naši državi radi nizkega tečaja avstrijske valute mnogo skrb. — Tisoči zavarovancev so bili mnenja, da so njihovi dolgoletni prihranki ogroženi.

Največji del zavarovanih glavnic, katere so od leta 1919 zapadle v izplačilo, ostal je danes neizplačan, ker se v tem pogledu na večkratnih mednarodnih razpravah ni moglo v zaščito zavarovancev doseči nobenih pozitivnih uspehov.

V tem položaju nastala je sedaj razveseljiva sprememb, katera bode gotovo obradovala mnogoštevilne zavarovance.

Kakor nam zavarovalna družba na življenje «Feniks» poroča, deponirala je ista celotne premijske rezerve za svoje zavarovance v kraljevini SHS brez vsake državne pripomoči v zakonito predpisanih vrednostnih papirjih jugoslovenske veljave.

Enako naložila je zavarovalna družba na življenje «Feniks» premijske rezerve za vse one zavarovance v naši državi, kateri posejejo police naslednje navedenih zavarovalnih družb:

ALLIANZ, ATLAS, ALLGEMEINER BEAMTENVEREIN, GISELAVEREIN, JANUS, UNIVERSALE, WIENER STÄDTISCHE VERSICHERUNGSASTALT — vse na Dunaju in **ERSTE MILITAR-DIENST-VERSICHERUNGSASTALT** v Budimpešti.

Skupne premijske rezerve znašajo približno 20 milijonov jugoslovenskih krov.

Vsled tega je v naši državi dvignjen sekvester nad imetjem zavarovalne družbe na življenje «Feniks», ter se je njenim podružnicam v naši državi podelilo dovoljenje sklepanja novih življenskih zavarovanj.

Vsi zavarovanci zgoraj navedenih zavarovalnih družb, katerih police so vsled smrtnih slučajev ali dospelosti med tem v izplačilo zapadle, pozivajo se tem potom, da se zglasijo pri ravnateljstvu zavarovalne družbe na življenje «Feniks» v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 1, oziroma pri njeni začasni poslovalnici v Zagrebu, Frančopanska ulica 2, kjer se jim bodo na temelju predloženih potrebnih dokumentov zapadle glavnice v celoti izplačale v jugoslovenskih krovah.

Vsi drugi zavarovanci zgoraj navedenih družb, katerih police še niso dospele naj se istotako javijo pri omenjenih poslovalnicah da se jim bodo zavarovane glavnice v celoti izplačale v naši državi v jugoslovenskih krovah.

558

Ivan A. Grosek, trgovec v Trebnjem na Dolenjskem, sprejme učenca za trgovino z mešanim blagom. Pogoji: starost največ 15 let, neoporečna preteklost, primerna šolska izobrazba in uradno zdravje. 1021 3-2

Cepljene trte, različnih vrst na podlagi »rip. Portalise« in tudi vokorenjene bele šmarnice proda Franc Zelenko, posestnik in trtačar, Ruckmanci, Sv. Tomaž pri Ormožu. Cena po dogovoru. Za odgovor priložite znamke. 7-915

Hiša v MARIBORU se prodaja, 5 sob, 4 kuhinje, gospodarsko poslopje, veliko dvorišče, velik vrt, voda, električna napajalna v hiši, na oglu dveh ulic, primerena za obrt ali p. djetje. Cena 550.000 K. Več pove Andrej Bravničar, Stritarjeva ulica št. 3. 2-2 1014

Posestvo na prodaj okoli 3 orale v Oseku št. 13. Novozidana hiša sposobna za vsako obrt, prej dobrodoča gospodinjstva in trgovina z mešanim blagom. Imata 3 sobe, kuhinjo, shrambo in spodnjo klet. Dalje hleva za govedo in svinje, dve njivi, lep sadovnik in vrt. Potrebno pohištvo za gospodinjstvo: mize, klopi, omara za umivanje in shrambo steklenic. Ena krava in telica. Hiša leži ob veliki cesti pol ure oddaljena od trga Sv. Trojice. Več se izve pri Leopoldu Kreft, Ivanjski vrh 12 p. Ivanjci. 3-3 1003

Poljedelci
Fižol
- Črešnjevec -
(Wachtlbohnen Co.)
kupi vsako množino in plača najvišje cene
tvrdka Hmelakindrug
Maribor, Slomškov trg 6.
8-839

Cepljene trte

od vseh najbolj priporočljivih vrst na jamčeno čistih le ameriških podlagah ter dobro vokorenjene in zarašene je za dobiti pri I. št. trterejski zadrugi p. Juršinci pri Ptaju. Ne zamudite jih pravočasno naročiti, ker spomladi bodo gotovo zmanjkale, kakor je bilo to že več let. Konkurenca pri blagu je nemogoča. 4-978

PRODAJALNA CIRILOVE TISKARNE V MARIBORU

priporoča

Papir, vsakovrstni za pisarne in pisma, oviralni papir, pisarniške potrebščine, kakor: peresa, črnila, rdečila, svinčnike, radirke, kuverte, trgovske knjige, molitvenike, rožne vence, svetinjice, podobe, križe itd. — Posebno opozarja na svilni papir in na prešani papir v vseh barvah. — Ima tudi vse tiskovine za župne, šolske, občinske in posojilniške urade, vse knjige in zvezke za ljudske in srednje šole. — Cene so priznane nizke in postrežba točna. — Cirilova tiskarna.

LIUDSKA POSOJILNICA V CELJU

pri „Belem volu“.

Sprejema hrailne vloge in jih obrestuje po

4 1/2 % o oziroma do 5 1/2 %

od dneva vloge do dneva dviga. — Posojila daje na vključbo, poročilo in zastavo. — Otvarja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Jadranska banka-Beograd

DELNIŠKA GLAVNICA : 60,000.000 DINARJEV
REZERA : 30,000.000 DINARJEV

P o d r u ž n i c e :

Bled, Jesenice, Prevalje, Cavtat, Korčula, Sarajevo, Celje, Kotor, Split, Dubrovnik, Kranj, Šibenik, Hercegnovl Ljubljana, Tržič, Jelsa, Maribor, Zagreb, Metković

AMERIKANSKI ODDELEK

Naslov za brzojave: JADRANSKA

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar
FRANK SAKSER STATE BANK: Cortlandt Street 82, New-Jork City
BANCO JUGOSLAVIO DE CHILE: Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Provenir

Kupim po najvišji ceni vsako množino

jamskega lesa

franko vagon vseh postaj Stajerske. Obvezne ponudbe prosim na naslov:

KOROŠEC DRAGOTIN, lesna trgovina.
Gorenje št. 7, Rečica ob Paki. 3-6 1006

200 krov na dan

lahko vsak zasuži doma v svojem kraju. Kdor hoče ta zasužek, naj pošlje v pišem svoj natančni naslov ter znamko za odgovor.
JOSIP BATIC, Litija 31.

10-9 869

ZAKAJ?

Zato, ker je velikansko množin sukna, platna, parhenta in hlačevine prejela iz inozemskih tovaren ter prodaja po čudovito nizkih cenah veletrgovina
R. Stermecki, Celje 300.
Cenik s 1000 slikami zastonj.

PRODAJAMO

vse vrste

gospodarskih strojev

v dobrem stanju, kakor:

železne pluge, valjke, brane, vejače in dr.
Vlastelinstvo Zelendorf, p. Petrijanec
via Varaždin 3-3 1002

Fotograf A. KIESER

Maribor, Gregorčičeva ulica št. 20
ob gornji Gospoški ulici

se priporoča pri porokah, primicijah,
družinah in društvenih prireditvah.

Stroškov se ne zaračuna, cene kakor v mestu.

Največji in najstarejši atelje v mestu.

Seno, slame drva, premog,

čito, krompir, sadje in druge
deželne pridelke kupuje in
prodaja

OSET ANDREJ, MARIBOR

Aleksandrova cesta 57, tel. 88

Zimsko perilo
klobuke
dežne plašče

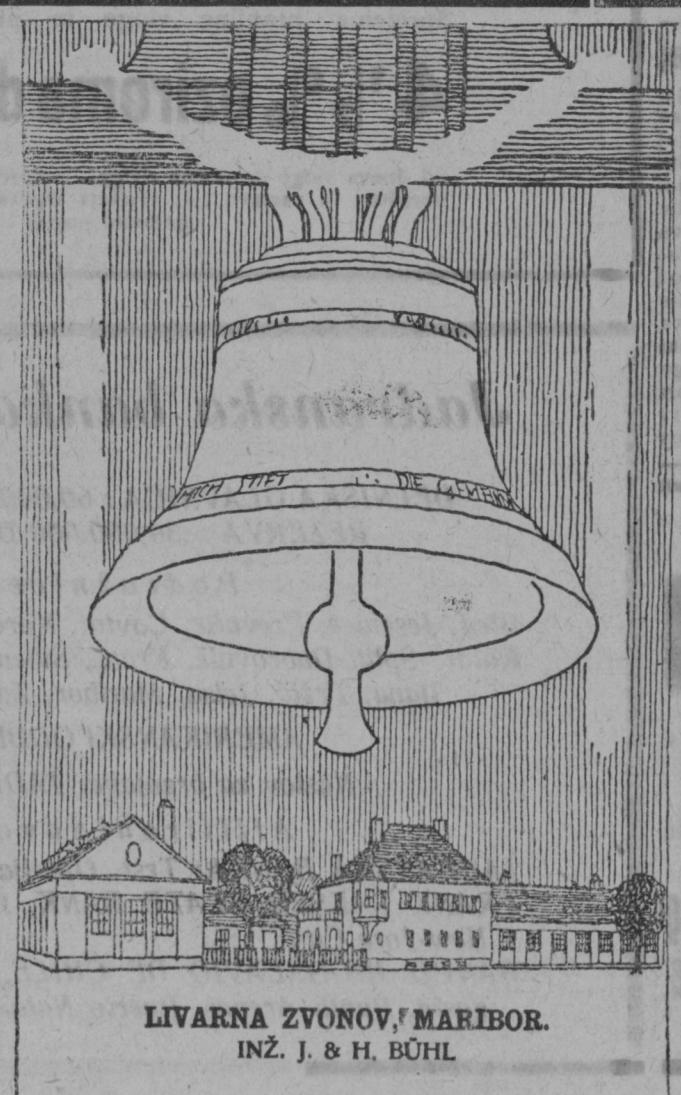
6-10 898
čevlje, dokolenice (gamaše), copate, nogavice, rokavice,
kravate, odeje, različno modno in galanterijsko blago
najboljše vrste, najceneje nudi

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

Na mariborski obrtni razstavi l. 1922 odlikovana z zlato kolajo

MARIBOR
LIVARNA ZVONOV IN KÖVIN,

(osnovana od JOH. DENZEL okoli leta 1800.)
Z različno sestavo glasov vsake velikosti. Mogočen, lep in čist glas.
Jamči se za muzikalno ujemanje novih zvonov z starimi ostalimi zvonovi.
Največji v jugoslaviji dosedaj vleti zvon z 2700 kg za župno cerkev v Križevcih.
Mnogo priznani!
Nizke cene!

LIVARNA ZVONOV, MARIBOR.
INŽ. J. & H. BÜHL

Industrijci pozor! Ugodna prilika!

1 lokomobilova nova 24|30|40 HP
1 tovorni avto 35 HP, 5 ton
1 osebni avto, 30 HP
1 novo motorno kolo (nova nemška špecijaliteta) 3/4 HP
1 obrabljeni motorno kolo 6/7 HP
1 stabilni bencin-motor 4-5 HP
1 vozeči , , 12 HP
1 nov skobeljni stroj (Dicktenhobel) 600^m|m
1 nova tračna žaga (Bandsäge) 750^m|m
ter drugi vsakovrstni stroji za obdelavo lesa kakor poljedelski stroji po najnižji ceni na prodaj pri tvrdki

Stanitz & Hergouth
trgovina z vsakovrstnimi stroji
Maribor, Slomškov trg št. 14

Spodnještajerska ljudska posojilnica

v Mariboru, Števna ulica št. 6, r. z. z n. z.

obrestuje od 1. novembra 1922 navadne hranilne vloge, katere se zamore vsak čas dvigniti

po 5%

Vloge ha trimesečno odpoved po 5 1/2%, večje in stalnejše vloge po dogovoru od 6% do 6 1/2%.

2-3

939

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/l. Telefon 311. Brzjavci: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost s Sveopćo Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afiliacijami čez K 80,000.000—, vloge nad K 350,000.000.

Izvršuje vse bančne posle naj kulantnejše. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščeni predstavlec sestava državne razredne loterije.

Prva hrvatska štedionica Zagreb

podružnica Maribor, Gospoška ulica 24.

Telefon ravnatelja 317.

Telefon menjalnice 318.

Ustanovljeno l. 1846.

Delniška glavnica K 200,000.000. Rezervni zaklad K 130,000.000.

Vloge K 2.500.000.000—.

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n/S., Celje, Crikvenica, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Gjurgjevac, Ilok, Karlovac, Križevci, Maribor, Mitrovica, Nova Gradiška, Ogulin, Osijek gor. grad, Pakrac, Požega, Rijeka, Senj, Sisak, Skoplje, Subotica, Sušak, Sv. Ivan Zelina, Varaždin, Velika Gorica, Virovitica, Vukovar, Zagreb Ilica 117, Zemun.

Ekspoziture:

Osijek dol. grad, Vinica kod Varaždina.

Menjalnice:

Zagreb Ilica 5.

Prevzema vloge na vložne knjižice in na tekoče račune. Eskomptira menice in devize. Prevzema v inkaso tu- in inozemske menice. — Izdaja 4 1/2% založnice, koje imajo pupilarno varnost in jamčevno sposobnost. Izdaja uverenja čekov in kreditna pisma ter izvršuje izplačila na podlagi akreditivov na vsa tu- in inozemska mesta.

Izvršuje borzne naloge vestno in kulantno. Vzdržuje zvezo z vsemi prvorazrednimi bankami in Parizu, Londonu, Zürichu, Berlinu, Dunaju, Budimpešti, Bukarešti, Pragi i. t. d. ter v Ameriki.

Brezjavni naslov: Praštadiona.